

Teodoras Plinistrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAZVYDO
BIBLIOTEKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

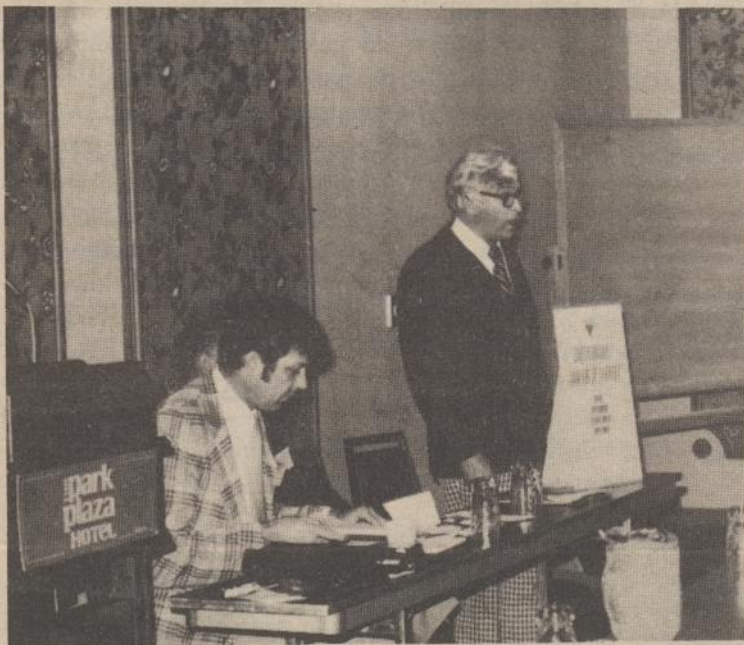
P.O. BOX 03206 • 6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXIV

Spalis - October 4, 1979

Nr.39

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Atidarant LB Tarybos Sesiją Clevelande, kalba Ohio apyg. pirm. dr. Antanas Butkus. Sekretoriauja inž. Romas Bublys. V. Bacevičiaus nuotr.

JAV LB DEVINTOSIOS TARYBOS PIRMOJI SESIJA CLEVELANDE

JAV LB IX-toji sesija įvyko rugsėjo 29-30 dienomis, Park Plaza viešbutyje Clevelande. Sesija pradėta tautos himnu ir invokacija.

Dr. A. Butkus, LB Ohio Apygardos pirmininkas, pasveikino sesijos dalyvius ir palinkėjo darbščių dienų ir malonios viešnagės Clevelande. Žodį tarė Clevelando Apyl. pirm. J. Malskis ir buvusios VIII Tarybos Prezidiumo pirmininkas R. Kudukis, kuris pirmininkavo sesijai. Toliau kalbėjo PLB pirm. V. Kamantas ir Kanados LB pirmininkas J. Simanavičius. Sekė Krašto valdybos pranešimai.

Krašto valdybos narių pranešimai įrodė kiek darbo ir sielos buvo įdėta darbuojantis bendruomenės ir tautos labui. Už kruopščiai atliktą darbą energingam ir pasišventusiam pirmininkui A. Gečiui buvo padėkota ilgais plovimais. Toliau sekė LB Garbės Teismo pirmininko E. Korzono pranešimas. Fondo pranešimą skaitė pirm. dr. A. Razma. Tautinių šokių šventės planais pasidalino artėjančios šventės pirm. J. Talandis ir švietimo Tarybos pranešimą patiekė B. Juodelis.

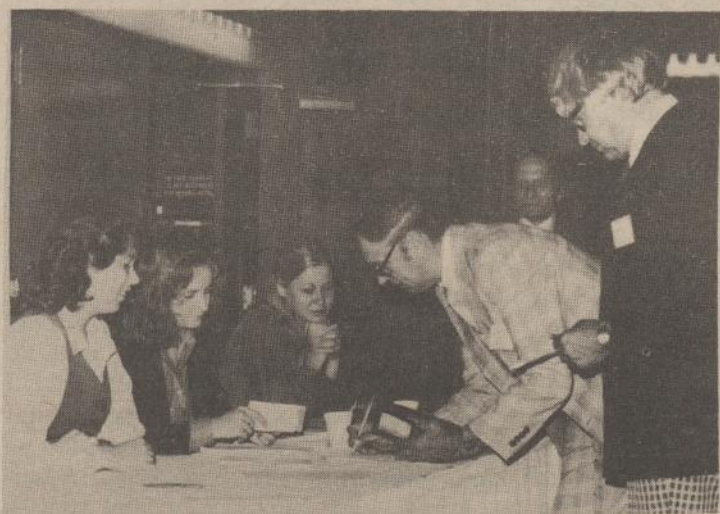
Į LB Krašto Valdybos pirmininkus kandidatavo 3 asmenys. Pirmininku išrinktas V. Kutkus iš Detroito. Prezidiumas išrinktas iš sekančių asmenų Bostone: pirm. V. Izbickas, sekr. Č. Mickūnas, išd. R. Veitas, spaudos reik. M. Drunga ir V. Gustienė. Kontrolės komisija išrinkta iš chicagiečių V. Šoliūno, K. Sušinsko ir J. Vaznelio. Į Garbės teismą išrinkti clevelandiečiai R. Bublys, E.

Lenkauskas, A. Širvaitis, R. Kudukis ir V. Čyvas.

Vakare vyko vakariinė kurios metu kalbėjo buvęs PLB pirm. B. Nainys. Jo tema: "Aktualieji LB rūpesčiai". Savo žodyje apibūdino paskutiniųjų 20 metų laikotarpio laimėjimus lietuviybės išlaikyme ir politinėje srityje. Taip pat palygino tautos ir išeivijos padarytą pažangą politinėje ir švietimo srityje.

Antroji sesijos diena pradėta šv. Mišiomis, kurias atnašavo Darbininko redak-

torius kun. K. Bučmys. Sekė Darbo Komisijų posėdžiai, bei siūlymai Tarybai ir diskusijos. Prieš sesijos uždarymą žodį tarė naujasis JAV LB KV pirmininkas V. Kutkus ir IX JAV LB Tarybos Prezidiumo pirm. V. Izbickas. Sesija uždaryta tautos himnu. Apleidę Clevelandą IX Tarybos nariai, naujoji valdžia pradeda vėl naują bendruomeninio gyvenimo puslapi. Linkime sėkmės, ištvermės, susitarimo bei vieningos veiklos. (ib)

Prie registracijos stalo rašosi Švietimo Tarybos pirm. Br. Juodelis. Šalia stovi dr. A. Butkus, toliau B. Gražulis. Prie stalo sėdi: N. Lenkauskaitė, K. Rociūnaitė ir S. Lenkauskaitė.

LB tarybos sesijos dalyviai, atidarant posėdį, gieda himną. V. Bacevičiaus nuotr.

MASKVOS PLANAI KUBOJE

Jų susiejimas su SALT gali nepadėti

Vytautas Meškauskas

Viena iš nūdienių mislių būtų klausimas, kodėl sovietai pasiuntė į Kubą savo brigadą tuomet, kai jiems rūpi greitas SALT II sutarties ratifikavimas. Sprendžiant iš įvairių pasisakymų tuo klausimu atrodo, kad sovietai jau nuo 1978 metų Kuboje, šalia tūkstančių įvairių rūšių 'patarėjų', laikė ir kautynių junginius, kurių tikslas buvo patiems treniruotis ir kartu kubiečius paruošti džiunglių kovoms. Šalia to, tokie daliniai galėtų padėti ir pačiam Castrui apsaugoti nuo kokių perversmo bandymų, bei neprileisti iš viso prie tokios minties. Todėl Szulc jau birželio 16 dienos

The New Republic skiltyse rašė:

'Washingtonas ... nervuojasi dėl naujos sovietų praktikos treniruoti savo reguliarios kariuomenės dalinius, net iki batalijono didumo, Kubos Oriento provincijoje'.

tinimo tribūna ir niekas iš jos dalyvių net nedrįso JAV-bių ginti ar užtarti. Konferencija į savo rezoliuciją net įrašė posmą, kuriuo sakoma, kad 'prašyta intervencija į kitų valstybių reikalus yra leistina', kas reiškia palaiminimą sovietų

Taip amerikiečių karikatūristas vaizduoja Carterio išpėjimą Castrui...

Bet - jei tai žinojo kolumnistas - kodėl Carteris to klausimo aštriau neiškėlė Vienoje susitikęs su Brežnevui? Viešai to nepaskelbti, atrodo, Carterį vertė noras gauti senato ratifikaciją SALT II sutarčiai. Sykią tačiau tą sutartį pasirašęs, Carteris nebeturėjo kuo Brežnevui pagrasinti. Dabar Maskva turi apsispręsti ką jai daryti: atsisakyti SALT II, ar atitraukti savo dalinius iš Kubos. Antruoj atveju jos prestižas, žinoma, kiek nukentėtų. Už tat peršasi mintis, kad sovietai, ko gero, ne tiek daug sielos dėl tos sutarties ratifikacijos, kiek iš pradžių atrodė SALT II sovietams rūpi, nes tas susitarimas iš vienos pusės galėtų JAV apmigdyti, o iš antros - atbaidyti nuo minties kada nors panaudoti atominis ginklus. Išėjo tačiau taip, kad administracija, prašydama ratifikacijos, kartu siūlo padidinti lėšas karo reikams, ir kad tai yra sąlyga be kurios senatas susitarimo neratifikuos. Jei senatas ratifikuos tą sąlyga, Amerikai gali ateiti noras išnaudoti visas susitarimo paliktas spragas tam, kad sustiprinus savo karines pajėgas, kas, aišku, negali sutapti su sovietų interesais.

Jei taip - sovietams SALT II nėra būtina reikalingas. Tuo tarpu nepaisymas JAV nepasitenkinimo dėl jų kariuomenės Kuboje, galėtų tik padidinti sovietų prestižą vadinaus nesusidėjusiųjų valstybių tarpe.

Šiaip ar taip, konferencija Kuboje buvo pravesta pagal sovietų režisūrą ir patarnavo jų tikslams. Jei sovietai ištikro būkštautų dėl SALT II likimo, jie greičiausiai būtų davę Castrui įsakymą ją praveisti ramiesniu tonu. Vietoje to, jie įsakė ¾ viso pasaulio kraštų konferenciją paversti JAV kal-

kubiečių intervencijoms Afrikoje ir Azijoje ir, netolimoje ateityje, centrinėje Amerikoje bei Karibų jūroje. Senuko Tito raginamas nesusidėti nė su viena 'super-valstybe' nebuvo labai populiarius gal ir dėl to, kad kai viena iš jų nusilpstų, kitos stengiasi būti stipresnės pusėje.

Atgal žiūrint atrodo, kad administracija, vos tik gavusi pirmas žinias apie sovietų kautynių dalinių egzistenciją, tuo jau apie tai turėjo aiškintis su sovietais, o ne laukti kol tai į viešumą iškels senatoriai Stone ir Church. H. Kissingeris pasakoja savo ką tik Time savaitraštyje pasirodžiusioje memuarų ištraukoje, kad 1970 metais, baigus pasikalbėjimus su sovietais apie Kubos ateitį - kuriuose buvo sutarta toliau laikytis Kennedy-Chruščiovo sutarimo nelaikyti toje saloje ofensyvinį ginklų, buvo pastebėtos sovietų pastangos įrengti povandeninių laivų bazę netoli Cienfuegos uosto. Kissingeris tada pataręs Nixonui nenusileisti, tačiau tokiu būdu, kuris viešai nepažeistų sovietų orumo. Iš pradžių sovietai dar daugiau sustiprino savų pasiruošimus, tačiau kelioms savaitėms praslinkus ir JAV visą laiką protestuojant jie vis dėlto pasiūstus į Kubą povandeninius ir jų aptarnavimui reikalingus laivus atšaukė.

Dabar gyvename jau ne 1970-tais, bet 1979 metais. Per tą dešimtmetį JAV prestižas tiek krito, kad sovietai vargu ar galėtų pasitraukti išlaikydami savo pačių 'veidą'. Pražiopsojus progą tyliai juos paspausti, vieši pareiškimai gali mažai padėti - juo labiau, jei Brežnevas prisimins, kad Chruščiovas krito po to, kai nusileido Kennedžiui 1962 metais.

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Atominiai ginklai ir Europa. — Britų ir prancūzų nuomonės apie tai. — Ar verta turėti 'savus' ginklus, kurie neatbaido? — Kas atsitiko Kabule?

Su SALT II, ar be jo, amerikiečių ir sovietų atominis apsiginglavimas bei jo artimiausių metų spėjamoji eiga verčia laukti, kad strateginiai ginklai nebus greitai panaudoti. Ir jei taip - susidariusi padėtis gundo sovietus drąsiau išnaudoti savo konvencionalinių ginklų persvarą politiniams tikslams. Pavyzdžiui, įsigalėjimui kituose kraštuose surogatų, kaip kubiečiai, pagalba.

Taip pat ir spaudimui į Vakarų Europą - jai aiškinant, kad amerikiečių atominis skėtis pasidarė jau perlyjamas, o jos pačios, t.y. britų ir prancūzų, atominiai ginklai nevaidina jokios rolės. Apie tai pasirodė įdomūs straipsniai londoniškame The Economist ir paryžiškame Le Monde.

Paskutiniame komentatorius Andre Fontaine tarp kitko išvedžioja, jog didžiausias paradoksas yra tame, kad tai iš viso atsitiko. JAV sugalvojo ir išvystė 'counterforce' strategiją, t.y. pirmas smūgis nukreipiamas tik į karinius taikinius, gi atakos ant priešų miestų numatomos tik atsikėryjimui už Vakarų miestų puolimą. Tai buvo labai paprasta kalkuliacija: pulti priešų miestus ir už tai susilaukti savo miestų sunaikinimo - aiškiai neapsimoka, bet jeigu bus užpultas priešų strateginės bazės - jose bus sunaikinti ginklai nutaikyti į Vakarų miestus.

Net tuo laiku, kaip įrodo dabar paskelbti slapsti dokumentai, kada John Foster Dulles grasino sovietams su 'massive retaliation', JAV ginklai buvo nutaikyti tik prieš karinius taikinius.

Anksčiau ar vėliau tai turėjo suvokti ir sovietai. Ir jie pradėjo gaminti 'counterforce' ginklus. Nuostabus buvo JAV nesugebėjimas tai suprasti ir leisti būti aplenkiamomis toje srityje. Reikia tačiau pastebėti, kad Washingtonas tuo laiku buvo įsitikinęs 'garantuota abipusio sunaikinimo' teorija, sutrumpintai vadinama MAD (mutually assured destruction), kurio žodžio kita reikšmė pasirodė teisinga. Kisingeris pats pripažįsta, kad jis prisidėjo prie tos teorijos išvystymo, kurios kvailumą jis pirmas dabar pripažino.

Pagal ją miestus neverta pradėti bombarduoti, nes patirti nuostoliai tik padidintų pyktį ir pasiryžimą atsikėryti, tačiau dabar suprasta, kad Amerikos miestai yra daugiau pažeidžiami už sovietų jau vien dėl to, kad jie yra arčiau vienas kito ir dėl to, kad apie 1983 metus - kaip spėjama, sovietai galės sunaikinti didžiumą tų 1054 Titan ir Minuteman transkontinentalinių raketų, esančių slėptuvėse ir nutaikintų į specifinius strateginius taikinius Sovietijoje. O tai pastato JAV į panašią poziciją, kurioje atsidūrė Prancūzija į ją nutaikius sovietų SS-20 raketų, kurios - tarp kitko - yra judrios, gali pasiekti 3,500 km. distanciją ir turi tris atskirus užtaisus galinčius nutaikyti 300 metrų tikslumu. Tomis raketomis sovietai vienu smūgiu gali sunaikinti Prancūzijos turimas 18 raketų žemėje, nutaikytų į Sovietiją.

JAV-bėms liks povandeniniai laivai ir bombonešiai, bet iš jų paleistos raketos ar bom-

bos negali būti tokios tikslios. Jos daugiau tinka miestų puolimui, tuo pačiu iššaukiant savopačių miestų užpuolimus.

Kažkas panašaus buvo 1957 metais. Sovietai su 'Sputniku' įrodė turį raketas galinčias pasiekti JAV, tuo tarpu JAV sovietų teritoriją galėjo pasiekti tik B-52 bombonešiais, kurie yra palyginti lėti ir lengvai pažeidžiami. Tada JAV pradėjo savo transkontinentalinių raketų gamybą ir pradėjo kalbinti sąjungininkus Europoje leisti joms laikyti trumpesnės distancijos raketas Thor ir Jupiter. Jas laikyti savo teritorijoje tačiau leido tik D. Britanija ir Turkija, bet su sąlyga, kad jos laikys ir savo pirštą ant paleidžiamojo spausuko. Tie ginklai dabar jau priklauso istorijai, bet JAV vis dar reaguoja panašiai. Pirmiausia jos žada išvesti naujas, judrias ir tikslesnes raketas MX, apginkluoti savo B-52 bombonešius 'skraidančiomis bombomis' ir pagaliau savo sąjungininkams siūlo apsiginkluoti vadinamais taktiniais ginklais - trumpos distancijos raketomis. Bet tam yra nemažai kliūčių. Visų pirma - protokolas prie SALT II sutarties draudžia Europoje iki 1981 m. laikyti 'skrendančias bombas', galinčias skristi toliau 600 km. Ant ra - dabartinė SALT II kalba tik apie JAV ir Sovietijos teritorijas. Jei taktiniai ginklai grėstų sovietų teritorijai, reikėtų juos įtraukti į SALT III, bet Prancūzija tam prieštarauja, nes bijo netekti saov atominių ginklų kontrolės. Trečia - tuo tarpu, kai britai nori laikyti savo teritorijoje tuos taktinius ginklus, vokiečiai sutinka tik su sąlyga, kad jie būtų laikomi ir kitose NATO valstybėse, o tos nenori virsti taikiniais.

Siuo metu Prancūzija apsišprendė toliau plėsti tik savo atominėmis raketomis apginkluotą povandeninį laivyną. Penkiuose pov. laivuose ji turi 80 raketų ir statosi šešta, tačiau tie laivai nevisuomet yra paruošties stovyje ir, nors juos kol kas po vandeniui yra sunku susekti, jie patys gali nusitaikyti tik į demografinius taikinius - t.y. did. miestus, kas reiškia, jog jie gali agresorių tik 'nubausti', bet ne atimti jam galimybę pirmam užpulti.

Panašią problemą turi ir britai. Londoniškis savaitraštis paskelbė laivyno admiralo lordo Peter Hill-Norton straipsnį, iš kurio aiškėja, kad britai šalia nedidelio skaičiaus V-bombonešių dar turi keturis pov. laivus, kiekvieną ginkluotą po 16 Polaris raketų, galinčių sukarti 2,500 jūros mylių ir turinčių tris užtaisus, pasiekiančius atskirus taikinius 10 mylių vienas nuo kito atstume. Vienas iš tų povandeninių laivų patruliuoja ir bent du yra paruošties stovyje beveik visą laiką.

Palyginus su amerikiečių 41 povandeniniu laivu, kurie tėra priedas prie žemėje išrikiuotų

Iš kitos pusės

Pabėgus šokėjui Godunovui, jo žmonai Liudmilai Vlasovai buvo įsakyta tuojau grįžti į Maskvą. Į aerodromą ją atlydėjo net 8 įtartinai atrodo vyrai, kas vertė atsakingus pareigūnus įtarti pagrobimą, kurio nė viena to vardo verta vyriausybė negali toleruoti. Deja, Vlasovai nebuvo leista išeiti iš lėktuvo ir pasiaiškinti. Dėlto lėktuvas buvo sulaikytas. Tolimesnė istorija dar nėra užmiršta. Kai kurios jos faktus čia pakartojame tik dėlto, kad juos palyginti, su sovietų pavaldiniams perduota versija. Reikia pastebėti, kad jų propagandistų padėtis buvo nepavydėtina. Taip TASS-ELTA pranešė iš New Yorko:

"Į eterį kas valandą buvo perduodami reportažai apie įvykių raidą. Reikia pažymėti, kad pačių Amerikos žurnalistų prie tarybinių keleivių, ir konkrečiai — L. Vlasovos, Amerikos valdžia neleidė. Visas versijas, kurios buvo perduodamos spaudai, tikrino OFICIALIOJI CENZŪRA. Dar daugiau — policininkai grąšino tarybiniais žurnalistams įvairiomis bausmėmis už tikrą įvykių nušvietimą, kuris visiškai paneigė versijas, platinamas Amerikos kanalais iš Niujorko ir Vashingtono."

Po poros dienų tas pats šaltinis pranešė:

"JAV masinės informacijos priemonės buvo orientuotos į tai, kad incidentas aerouoste taps triukšminga antitarybine sensacija. Ir kai įvykiai pakrypo kitaip, Amerikos spauda aiškiai SUGLUMO. Vienais atvejais laikraščiai apsiribojo pranešimais apie tarybinio lėktuvo išskridimą į Maskvą, kitais — daromi PRIVERSTINIAI PRISIPAŽINIMAI, kad iš pat pradžių tai buvo nevykusi provokacija ir kad žadėta sensacija neturėjo jokio pagrindo."

Čia ir pačiam kvailiausiam sovietų piliečiui turėtų kilti klausimas, kaip čia dabar yra? Jei Amerikoje yra OFICIALI CENZŪRA, neleidžianti pranešti tiesos iš aerodromo, tai kaip ji leido savo spaudai SUGLUMTI ir skelbti PRIVERSITINIUS PRISIPAŽINIMUS?

vm

raketų ir bombonešių, tai atrodo kaip lašas jūroje, tačiau britų raketinių povandeninių laivų vertė slypi ne tiek jų skaičiuje, kiek fakte, kad jie vis dėlto priklauso Nato sąjungai, kai tuo tarpu prancūzų - ne, ir kad jų panaudojimą nusprendžia kita valstybė, o ne vien JAV prezidentas. O tai jau sudaro papildomą mislę Rusijos valdovui, jam galvojant apie atominių ginklų panaudojimą. Tuo tarpu Europai, netikinčiai į amerikiečių atominį skėtį, tai duoda papildomą garantiją. Bet tam yra dvi sąlygos. Britų strateginiai ginklai turi būti pajėgūs padaryti pakankamai sunkius nuostolius sovietams, kad tie nesiųžtų pirmieji pulti ar šantažuoti. Antra - jie turėtų būti pajėgūs prasilažti pro sovietų gynimąsi ir jie privalo būti nesunaikinami pirmu smūgiu. Dabartinis technikos stovis britus verčia ir toliau savo strateginius ginklus koncentruoti po vandeniuose laivuose. Admiralo nuomone britams ateityje bus reikalingi, kaip ir prancūzams, 6 povandeniniai laivai, kad bent du galėtų visą laiką patruliuoti. Apginkluoti jie turėtų būti naujomis amerikiečių Trident raketomis, galinčiomis pasiekti per 4,000 jūros mylių, nes kiekviena mylia toliau už dabartinės Polaris raketos distanciją leidžia pasirinkti taikinį papildomam 15,000 kv. mylių teritorijoje, o ir patys laivai turėtų būti naujo amerikiečių Neptune tipo. Ką toliau daryti - britai turi nusispręsti artimiausių 12-18 mėnesių laikotarpyje, kad galėtų pakeisti dabartinės Polaris raketas prieš joms visiškai pasenstant apie 1990 metus.

Kas iš tikro atsitiko Afganis-

tano sostinėje Kabule? Palyginus pranešimus iš įvairių šaltinių atrodo taip. Prezidentas Teraki grįždamas iš Havanos konferencijos buvo sustojęs Maskvoje, kur Brežnevas jam patarė praplėsti vyriausybės bazę, ieškant kokio kompromiso su kitaip manančiais. Tarakį grįžusį iš Maskvos, tariau- mai širdingai sutiko jo ministras pirmininkas Amin, kuris netrukus pravedė saugumo policijos 'čistką'. Pašalintųjų ministrų tarpe buvo pl. lt. Vatanjar ir majoras Mazdoorar, labai artimi prezidentui Taraki. Jie vedė tankų puolimą prieš buvusio prezidento Daud rūmus, įgalinusį sovietų remiamo Tarakio režimo įvedimą prieš 17 mėnesių.

Prezidentas Taraki pašaukė Aminą pasiaiškinti. Prisiartinus prie prezidento rūmų durų, kažkas paleido į Aminą šūvius, kurie nepataikė į Aminą bet užmušė jo palydovą, kanceliarijos viršininką. Kas tuos šūvius paleido liko neaišku, tačiau jie pradėjo susišaudymą, per kurį žuvo mjr. Mazdoorar, o pats prezidentas Taraki buvo sunkiai sužeistas. Pagal vienus pranešimus jis mirė, pagal kitus - liko gyvas. Pulk. Vatanjar tačiau pabėgo ir prisidėjo prie disidentinio kariuomenės dalinio užmiestyje.

Ką toliau darys sovietai, pradėję telkti kariuomenę pasienyje? Kad išgelbėtų Amino režimą, kuris pats buvo daugiau nekenčiamas negu Taraki, jie turėtų pasiųsti savo kariuomenę ir kraštą kariniai okupuoti, bet tai surišta su didesne rizika. Antra vertus, jų prestižas ten dar nėra taip surištas su krašto likimu, kaip Rytų Europoje, Kuboje ar Vietname.

U.S. POSTAL SERVICE STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION (Required by 39 U.S.C. 3685)			
1. TITLE OF PUBLICATION DIRVA		2. DATE OF FILING 10.4.1979	
3. FREQUENCY OF ISSUE WEEKLY		4. ANNUAL SUBSCRIPTION PRICE 52	
5. LOCATION OF HEADQUARTERS OR GENERAL BUSINESS OFFICES OF THE PUBLISHERS (Not printers) 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Cuyahoga, Ohio 44103			
6. NAMES AND COMPLETE ADDRESSES OF PUBLISHER, EDITOR, AND MANAGING EDITOR			
PUBLISHER (Name and Address) The American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILNIS, 6116 St. Clair Ave Cleveland, O.			
EDITOR (Name and Address) Vytautas Gedgaudas, 2216 Coventry Rd. Cleveland, O. 44118			
MANAGING EDITOR (Name and Address) Vytautas Gedgaudas, 2216 Coventry Rd. Cleveland, O. 44118			
7. OWNER (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a nonprofit organization, its name and address must be stated.)			
NAME ADDRESS The American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILNIS Inc. /not for profit/ 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Oh. 44103. President Dr. Danielius Degesys, 10612 Lake Shore Blvd. Cleveland, Oh. 44108			
8. KNOWN BONDHOLDERS, MORTGAGEES, AND OTHER SECURITY HOLDERS OWNING OR HOLDING 1 PERCENT OR MORE OF TOTAL AMOUNT OF BONDS, MORTGAGES OR OTHER SECURITIES (If there are none, so state)			
None			
9. FOR COMPLETION BY NONPROFIT ORGANIZATIONS AUTHORIZED TO MAIL AT SPECIAL RATES (Section 132.122, PM) (The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes (Check one))			
☒ HAVE NOT CHANGED DURING PRECEDING 12 MONTHS ☐ HAVE CHANGED DURING PRECEDING 12 MONTHS (If changed, publisher must submit explanation of change with this statement.)			
10. EXTENT AND NATURE OF CIRCULATION		AVERAGE NO. COPIES EACH ISSUE DURING PRECEDING 12 MONTHS	
A. TOTAL NO. COPIES PRINTED (Net Press Run)		3745	
B. PAID CIRCULATION 1. SALES THROUGH DEALERS AND CARRIERS, STREET VENDORS AND COUNTER SALES		450	
2. MAIL SUBSCRIPTIONS		2745	
C. TOTAL PAID CIRCULATION (Sum of 10B1 and 10B2)		3195	
D. FREE DISTRIBUTION BY MAIL, CARRIER OR OTHER MEANS SAMPLES, COMPLIMENTARY, AND OTHER FREE COPIES		200	
E. TOTAL DISTRIBUTION (Sum of C and D)		3395	
F. COPIES NOT DISTRIBUTED 1. OFFICE USE, LEFT OVER, UNACCOUNTED, SPOILED AFTER PRINTING		350	
2. RETURNS FROM NEWS AGENTS			
G. TOTAL (Sum of E, F1 and F2—should equal net press run shown in 10A)		3745	
11. I certify that the statements made by me above are correct and complete.		SIGNATURE AND TITLE OF EDITOR, PUBLISHER, BUSINESS MANAGER, OR OWNER Vytautas Gedgaudas, Editor	
12. FOR COMPLETION BY PUBLISHERS MAILING AT THE REGULAR RATES (Section 132.121, Postal Service Manual)			
39 U.S.C. 3626 provides in pertinent part: "No person who would have been entitled to mail matter under former section 4359 of this title shall mail such matter at the rates provided under this subsection unless he files annually with the Postal Service a written request for permission to mail matter at such rates."			
In accordance with the provisions of this statute, I hereby request permission to mail the publication named in Item 1 at the phased postage rates presently authorized by 39 U.S.C. 3626.			
SIGNATURE AND TITLE OF EDITOR, PUBLISHER, BUSINESS MANAGER, OR OWNER Vytautas Gedgaudas, Editor			

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiuro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

POGRINDŽIO SPAUDA RAŠO

'Jubiliejui' artėjant

Lietuvių tautos istorijoje yra buvę gana liūdny ir tamsių laikotarpių. Vienas tamsiausių - tai 40 metų trukusi spaudos draudimo gadynė, kai po 1863 m. sukilimo prieš carinės Rusijos okupaciją ir griežtas represijas, buvo uždrausta lietuviška spauda.

Nežmoniškai griežtas draudimas tautai turėti savo spaudą yra vienintelis Europoje, galbūt net visame pasaulyje, per visą civilizacijos istoriją.

Tačiau spaudos uždraudimas tikslu nepasiekė. Tauta budo ir sąmonėjo. Pačios šviesiausios ir geriausios tautos jėgos, kurioms vadovavo Bažnyčios atstovai, ėmėsi sunkaus darbo: spausdinti užsienyje ir per sieną gabenti į Lietuvą uždrausta, bet taip reikalingą spaudą bundančiai tautai. Tada atsirado būriai knygnešių, kurie, nebedami caro kalėjimų, ant nugaros nešė į Lietuvą spausdintą žodį. Daugelis jų mirė tolimo Sibiro katorgoje.

Kova prieš neteisėtą spaudą tik užgrūdino ir sustiprino negausią inteligentiją, šviesėjantį kaimą. Kauno gubernija carinėje Rusijoje tapo labiausiai raštinga provincija.

1980 m. sueis 40 metų, kaip nuo 1940 m. vasaros, Lietuvą okupavus Sovietų Rusijai, prasidėjo antroji tamsos ir spaudos draudimo gadynė. 1940 metų vasarą Maskvos įsakymu buvo uždrausta religinė lietuviška spauda. Nors knygos ir tebespausdinamos lietuvių kalba, bet jau ne savarankiškai, o po griežta okupanto cenzūra ir kontrole - vien tik marksistinėje ir ateistinėje dvasioje. Taigi, tikinčiam lietuviui šis 40-metis yra tokia pat juoda gadynė be laisvo spausdinto žodžio, kaip ir anuomet.

Gerau atsimename, kai 1940 m. susikūręs Liaudies švietimo komisariatas įsakė visoms pradinėms mokykloms ir gimnazijoms likviduoti knygynus. Taip buvo pasielgta ir su valstybinių organizacijų ir draugijų knygynais, išskyrus tik moksline universiteto biblioteką. Knygos buvo kuo griežčiausiai surinktos ir sunaikintos. Jų dauguma buvo sudegintos, dalis kaip makulatūra ištirpo popieriaus gamybos įmonėse. Taip buvo sunaikinta milijonai lietuviškų knygų ir periodinių leidinių. Negrąžinamai žuvo daugybė mokslo ir istorijos viekalų. Koks tai nuostolis lietuviškai kultūrai!

Siandien Lietuvoje knyga, išleista iki 1940 m. vasaros,

yra bibliografinė retenybė. Antikvaruose, jei praėjo pro cenzūrą, jos pardavinėjamos už didelius pinigus.

Norėtume paklausti, kur dingo garsioji 300,000 tomų Kauno kunigų seminarijos biblioteka? Ji turėjo rečiausių mokslo knygų, net inkunabulų, keletą brangių dovanotų privačių įvairių mokslo šakų specialios literatūros rinkinių.

Kas atsakingas už tai, kad 1946 m. potvyniui apgadinus dalį knygų, esančių prie Sv. Jurgio bažnyčios pietinio sparno pastatytos bibliotekos patalpose, tarybinių pareigūnų įsakymu jos buvo be atrankos kraunamos į sunkvežimius ir vežamos kurenti centralinio šildymo krosnį? Klierikai, iš kurių buvo atimtos seminarijos patalpos, o dar laikinai palikta Sv. Jurgio bažnyčia, su nuostaba ir skausmu stebėjo, kaip kuriama naujoji kultūra.

Bažnyčia kūrė universitetus o XX a. bedieviai degino jos per šimtmečius rinktas ir saugotas knygas! Fašistai bent atrinkdavo tik jiems nepatinkančias, o bolševikai degino visas, kas ne jų išspausdinta. Nors, tiesą sakant, pasikeitus vadovams, jiems ir savo pačių išleistas knygas ne sykį reikėjo išimti iš lentynų ir naikinti, nes nebeatitiko tuometinės 'tikrovės'.

Kokia prasmė naikinti praeities kultūros palikimą? Atsakymas tik vienas: baimė tiesos ir noras, kad naujoji karta nežinotų kas buvo, o tikėtų tai ką sakys naujieji tautos švietėjai ir 'išlaisvintojai'. Noras turėti laisvas rankas bet kokiam melui, dergiant praeitį. Prievara ir melas - vienas be kito negali išsiversti.

Kai nepaisoma pagrindinių žmogaus teisių, kai apeinamos ir Konstitucijos garantijos, liaudis yra priversta ieškoti būdų pogrindyje gamintis tai, kas uždrausta viešai. Taip buvo pirmosios spaudos draudimo gadynės metu, taip yra ir dabar, antroje spaudos draudimo gadynėje.

Ir dabar gresia katorgos lageriai plačiame Gulago salyne. Tik nebėra saugaus užsienio, kur būtų galima ramiai spausdinti knygas. Daugiau įvairių šnipų, seklių ir provokatorių. Tarybinėje tikrovėje yra ir spausdinamojo popieriaus problema.

O vis dėlto, jei ne savo tiražais, tai pavadinimais ir tautos susidomėjimu, pagrindinė spauda rungtyniauja su 'laisvąja'.

Jungtinių Tautų Generalinė asambleja 1979-sius metus paskelbė 'Tarptautiniais Vaikų Metais', tikslu atkreipti didesnį pasaulio dėmesį į vaikų vystymąsi, augimą, fizinį ir dvasinį auklėjimą bei jų teisių gynimą tarptautine plotme.

Tie metai jau baigiasi ir to nutarimo vykdymą stebėjusiems kyla klausimas, ar žo-

Baigiasi 40 metų religinės ir tautinės lietuviškos spaudos draudimo gadynės. Jei ir išleidžiama viena kita religinė knyga, tai tik tada, kai nepatogu prieš užsienį, ir tik minimaliausiais tiražais, specialios paskirties, ant blogo popieriaus. Didelė to tiražo dalis eina į užsienį propagandai ir parodyti užsienio lietuvių ekskursijoms.

Juk ir anuomet, tarp 1864 ir 1904 metų pasirodydavo viena kita prorusiška knyga rusiškais raidėmis, bet liaudis jas boikotavo. Carinė valdžia nors neklautojo istorijos, nesidangstė kaip vilkas avinėlio kailiu, ką daro dabartinė valdžia, kurianti 'kultūrą ir progresą'.

LTSR Konstitucija garantuoja visų piliečių lygybę prieš įstatymus. Argi tai tiesa? Kai šimtais tūkstančių egzempliorių spausdinama beveik nieko neskaitytos politinės ir ateizmo brošiūros ir knygos, milijonai lietuvių katalikų negali sulaukti per 40 metų net pačios mažiausios ir kukliausios knygelės - katekizmo vaikams.

Kuo gali pasiteisinti tarybinė valdžia ir Konstitucija prieš civilizuotą pasaulį dėl tokio vandališko spaudos užgniauzimo? Gal tikėjimo laisve, kitų teisių gerbimu, tolerancija ir humanizmu?

Kai pažeidžiamos ir grubiai mindomos pagrindinės ir šviesiausios žmogaus teisės - gėda ir nešlovė prispaudėjui, šiuo atveju bedieviškam komunizmui. Ji pasmerkia ir nuteis istoriją. Ji smerkia visa už tikrą laisvę ir tikrą demokratišką teises kovojanti žmonija.

XX a. pabaigoje Europoje vykstantis barbariškas religijos persekiojimas ir spaudos uždraudimas yra viena gėdingiausių amžiaus civilizacijos dėmių. Ji sukūrė ir palaiko bedievišką totalitarizmą, proletariato vardu ir liaudies valia prisidengusi liaudies užratorių saujelę. Tai imperalizmo idėjomis persunkta, Romos imperatorių absoliutizmo laikus primenanti, brutali ginklo jėgos remiama liaudies pavergimo sistema.

Tikimės, kad 1980 m. sukanantis negarbingos antrojo spaudos draudimo gadynės 40 metų 'jubiliejus' primins kiekvienam lietuviui tėvynėje ir pasaulyje, ir visiems geros valios žmonėms, kad žmonija dar ne viską padarė, kad pašalintų iš savo kelio kliūtis ir tvarką, teisingumą ir tikrą humanizmą.

Pasibaigė pirmoji tamsos gadynė, pasibaigs ir antroji. Bet to laukti sudėjęs rankas negalime. Okupantas turi būti priverstas atsivėlgti į religingos tautos teisę ir jos šventus reikalavimus.

(Aušra, Nr. 16, 1979)

NEMATO, AR NENORI MATYTI

Emilija Čekienė

džius lydėjo darabai, ir ar pasaulio nuskriaustieji vaikai pajuto bent kiek tą Jungtinių Tautų rūpestį ir globą jiems.

Deja, laisvasis pasaulis su didžiausiu nusivylimu stebėjo vietnamiečių vaikų badu maritimą, žudymą - kartu su tėvais bėgant iš komunistų užvaldyto gimtojo krašto ir ieškant kampelio laisvajame pasaulyje, kuris leistų vaikams iš audrų blaškomų, skęstančių laivelių iškelti kojas ant žemės ir rasti pastogę. Daug jų žuvo, daug išgelbėjo nekomunistinės valstybės. Amerika, kaip visuomet, skuba visų nuskriaustųjų gelbėti: alkanus pavalgydinti, nuogus apdengti ir pastogę suteikti. Ji tartum visų nuskriaustųjų, laisvės trokštančių motina.

Kiek skirtingos žmonių žudynės vyko šiais garbingais vaikų metais Irane, kur tūkstančiai vaikų liko be savo globėjų tėvų, žiauriai išžudyti be jokių nusikaltimų. Ir visa tai vyko vadinamais vaikų gynimo metais.

Tą paskelbtą mintį džiaugsmingai sutiko Sovietų Sąjungos propagandistai, gavę didelę progą melagingai pasireklamuoti ir visom informacine priemone pradėjo skelbti pasauliui, kokie laimingi yra sovietinė, raudonojo teroro santarkoj auklėjami vaikai. 'Gimtas Kraštas' 1979 m. gegužės 31 d. rašė: 'Juk mūsų kiekvienai metai yra vaikų metai. Vaikai - tai vienintelė privilegijuota klasė. Tai patvirtina Komunistų partijos ir tarybinės vyriausybės dėmesys, kuriuo apgaubta jaunoji mūsų daugiatautės šalies karta ... Juk visokiariopas rūpestis Tarybų šalies mažaisiais gyventojais, kaip įstatymas, įtvirtintas ir naujose TSRS, ir Lietuvos TSR konstitucijose'.

Ir taip sovietiniai okupantai ne vien drįsta skelbti melą apie savo neva rūpestį laimingais auklėti jų vergiją kenčiančių tautų vaikus, bet rūpestį ir apie kūdikių bei vaikų 'kančias' kapitalistinėse šalyse, kur atseit skurdas ir vargas užgesina motinų šypsnius, - rašo 'Tarybinė moteris', 1978.10 nr. Tačiau, netolima praeitis jų 'auklėjimą' visai kitaip mums primena. Lietuvos okupantai primena pasauliui 1941 m. birželio 22 dieną, kuri ir mūsų tautos istorijai paliko neišdildomai skaudžius hitlerinės okupacijos prisiminimus, bet sovietiniai Lietuvos pavergėjai slepia ir bijo pasauliui pripažinti, kaip jie patys tą pačią 1941 metų birželio mėn. 14-tą dieną, tik viena savaite anksčiau, daug žiauriau pasielgė, kai nakties vidury pradėjo vykdyti pasaulio istorijoj negirdėtą smurtą, nuo kurio siaubas apėmė suaugusius ir vaikus, o ką jau bekalbėti apie motinų skausmą.

Tai toks buvo sovietinis rūpestis Lietuvos vaikais, kai išplėstus iš saldaus miego ir sumestus į tamsius gyvulinius vagonus - be duonos, be vandens vežė į tolimą Rusijos šiaurę, atskirtus nuo tėvų, sergančius ir mirstančius. Užaugę išlikusieji pergyveno kitą tragediją, kai jiems buvo kalama į gal-

vas, kad jie turi garbinti savo tėvų žudikus bei kankintojus ir dirbti smurtininkų naudai. Tai buvo vaikai atlaikę nepatikimą kelionę iki apsnigtų barakų, nykimą tamsioje beveik be maisto, be medicinos pagalbos. Visa tai vaizdžiai aprašė tuos kryžiaus kelius perėję, visas fizines ir dvasines kančias išgyvenę, savo akimis visą tą siaubą matę pirmosios lietuviškos moterys pasiekusios laisvąjį pasaulį - H. Tautvaišienė, B. Armonienė ir S. Rūklienė.

Tai buvo tik pirmas sovietinio raudonojo teroro nepriklausomos Lietuvos vaikų kankinimo žingsnis. Jis nesibaigia ir dabar, tik vyksta švelnesne forma. Vaikai terorizuojami ir tėvai baudžiami - tik nebe masiniai, kad lengviau būtų tai nuslėpti nuo laisvo pasaulio akių. Bet ir šiuo atveju sovietiniai 'auklėtojai' išduoda save rašydami: 'Niekas nesukelia vaikui didesnio susierzinimo ir nepasitenkinimo, kaip bausmė už nežinojimą, kaip už nusižengimą. Kas baudžia nekaltą - praranda vaiko meilę'. (Tarybinė moteris, 1978. 10)

Tuo okupantai dar kartą parodo savo žiauriai klatingą veidą ir kartų kartoms liks nepamirštamas iki pat šių dienų klausimas UŽ KĄ? Už ką tie lietuvių ir kitų pavergtų tautų vaikai buvo masinai vežami, kankinami ir vienaip ar kitaip tebėra vykdoma dabar. Vaikai diskriminuojami mokyklose, tardomi už religinius įsitikinimus, už bažnyčios lankymą bauginami nebūsią prileisti prie egzaminų, vėliau darbo negausių. Vyresnieji baudžiami už vaikų ruošimą pirmajai komunijai, mokytojai baudžiami, kad per mažą mokinių priklauso pionierių organizacijai ir t.t.

Ypatingą dėmesį pasaulis turėtų atkreipti šiais tarptautiniais vaikų metais ir į tokį 'G.K.' paskelbtą pareiškimą: 'Visų vaikų gyvenimas galėtų būti laimingesnis, jeigu visos vyriausybės, ir apskritai visa visuomenė, parodytų tokį rūpestį jais, koku yra apsupti socialistinių šalių vaikai.' (1979.5.31)

Kyla klausimas, nejaugi Jungtinių Tautų atstovai - paskelbė šiuos metus garbingais vaikų gynimo metais - nemato ar nenori matyti, kaip jų nariais esančios vyriausybės tą šūkį klatingai naudoja?

**NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ**

WANTED

TOOL & DIE SUPERVISOR
Excellent opportunity for master craftsman with growing electrical manufacturing, Monteville, Alabama. Applicant should have 8-10 years experience in Tool & Die, fabrication of metal forming tools and machinery, design, and supervision. Salary commensurate with experience. Excellent benefits. Reply to Electrical Specialty Products Co., P. O. Box 21, Monteville, AL 35115, 205-665-1286. E.O.E.

(39-42)

WANTED

MOLD MAKERS & TOOL & DIE MAKERS
PERMANENT JOB IN LOS ANGELES, CALIFORNIA
Modern Faucet manufacturing company needs 3 or 4 qualified men for our tool room department. Permanent position, excellent fringe benefits. If you have 4 or more years experience as a tool & die maker or mold maker and willing to relocate, call collect, our Personnel Office in Los Angeles, 213-582-6286

(39-45)

Žalias medis ir sausos šakos (1)

Du kunigai Pietų Amerikoje

Jūratė Statkutė de Rosales

Tas įvyko prieš kelis metus, Caracas mieste, Venesueloje. — Mirė vengrų katalikų kapelionas, — gavau pranešimą telefonu.

Staigi, labai staigi vengrų kapeliono mirtis, įvykusi vos keli mėnesiai po kardinolo Mindszenty irgi staigos mirties, mane nustebino ir labai sujaudino. Vengrų kunigas buvo lyg saulė, kuri šildė ne vien jo globojamus vengrus -- katalikus ir protestantus vienodai, bet ir latvių, lietuvių, lenkų beikėtų komunizmo užimtų kraštų patriotus.

Po pietų nuvažiavau į vengrų namus, kuriuose buvo pašarvotas visų mylimo kunigo kūnas. Jau kelių gatvių atstume buvo aišku, kad nėra vietos mašinai pastatyti. Kai po ilgoko ėjimo pėsčia priėjau namo duris, išjungiau į srovę žmonių plaukiančių į vidų. Aplink dauguma kalbėjo vengriškai, bet girdėjosi ir kitokių kalbų, daugumoje slaviškų. Kiek toliau pastebėjau dvi lietuves moteris. Priešinga kryptimi besistumiančių žmonių tarpe matėsi vienas pažįstamas lenkas.

Didžiulėje namų salėje -- salės balkonuose, plačiuose laiptuose -- jau spaudėsi virš tūkstančio žmonių. Ant sce-

nos -- prie karsto padėti keli šimtai didelių vainikų. Prie pašarvoto kūno garbės sargyboje stovėjo visų vengriškų organizacijų atstovai.

Prasidėjo iškilmės. Minia giedojo vengriškai. Įtempimas pasiekė aukščiausią laipsnį kai minia pradėjo giedoti vengrų himną. Jauna uniformuota skautų vadovė himno vidury staiga sukniubo ir garsiai verkė. Užpakaly manęs skambėjęs stiprus vyriškas balsas irgi nutrūko. Atsisukau ir atpažinau vengrų liuteronų pastorių. Pastoriaus veidu riedėjo ašaros.

...

Venezuelos lietuvių kunigas-kapelionas yra vienuolis salezietis. Jis yra vienintelis lietuvis kunigas visame krašte. Gyvena čia ir dirba jis su lietuviais jau apie 20 metų.

Prieš porą metų, mūsų kunigą reikėjo operuoti - jo amžiuje net lengva operacija jau yra rimtas dalykas, o ši dargi nebuvo iš pačių lengvųjų.

— Kas Tave, kunige, vėš į ligoninę? — paklausiau telefonu.

— Tai kas čia mane vežios - pats kaip nors dasigausiu.

Man buvo sunku patikėti, kad tarp kelių šimtų lietuvių

katalikų Caracas mieste, ir stambioje vietinių salaziečių brolijoje, neatsiranda nei vieno artimesnio žmogaus, kuris pasiūlytų sergantį kunigą nuvežti į ligoninę.

Jis taip tik sako, pagalvojau. Juk yra žmonių kurie juo pasirūpins.

Sekančią dieną kažkaip buvo neramu, nejauku ir nebeiškentusi visgi nuvažiavau į lietuvių namus pas kunigą - pasižiūrėti, kaip ir su kuo jis važiuos į ligoninę. Radau jį besiruošiantį važiavimui. Buvo jis visai vienas, dar rankiojo savo kambaryje vieną-kitą daiktėlį. Nervinosi, kalbėjo ir jo balsas vietomis užkliūdavo. Ejo labai sunkiai, traukdamas vieną koją.

Stebėjau jį, ir buvo man be galo liūdna. Antai - jis apleidžia savo namą, nežino ar dar grįš čia gyvas, o prie jo nėra nei vieno artimo žmogaus ... Seno kunigo vienvėnė man išrodė šurpi.

Kai vežiau jį į ligoninę, isisėdęs į mašiną jis kalbėjo, ir kalbėjo. Važiavome ilgai, nes kelias tolimas, o čia dar pasitalkinėjome keli mašinų užsikimšimai. Kunigas pasakojo apie savo vaikystę Zemaitijoje, apie tėvus, apie pirmuosius metus seminarijoje. Įsipasakojęs nė pats nepajuto kai ėmė kaskart labiau žemaičiuoti, jo kalba tapo nuostabiai graži, skambėjo sodriai, sultingai - kaip prinokusi, saldi Zemaitijos sodo kriaušė - o aš klausiausi, ir ji supratau, ir jo gailėjausi.

Vėliau lankiau kunigą ligoninėje. Operacija gerai pasisekė. Ano, mašinoje turėto 'nuo širdies' pasikalbėjimo daugiau neminėjome - nei jis, nei aš. Jis vėl savyje užsidarė, giliai paslėpęs savo išgyvenimus, savo vienvatę ir nusivylimus. Vėl buvo jis vienišas, nuskriaustas savo tautiečių lietuvis kunigas, kurs nepraleisdavo jokios progos karčiai atsilipti apie jį apleidusius tautiečius.

...

Vengrų kunigas buvo pap-

rastas vienuolis, ėjęs vengrų kapeliono pareigas Venesueloje.

Lietuvių kunigas yra paprastas vienuolis einas lietuvių kapeliono pareigas Venesueloje.

Anas buvo patriotas vengras. Mūsų kunigas yra Lietuvą mylįs lietuvis. Taigi kodėl pirmasis buvo didelio žmonių judėjimo centras ir ašis - mylimas, apsuptas, įgijęs pasitikėjimą jaunų ir senų - o lietuvis kunigas gyvena beveik kaip atsisakyrelis, lietuvių apleistas?

Kame yra skirtumas? Stai kame. Vengrų ir lenkų katalikų bažnyčios politika, tiek tėvynėje, tiek išeivijoje, yra agresyviai tautinė politika. Lietuvių katalikų bažnyčios politika - bent Pietų Amerikoje - yra 'atsargiai diplomatiška'. Jei šiandien mūsų lietuvis kapelionas Venesueloje neberanda kontakto su vietiniais lietuviais - ne jis dėl to yra kaltas. Jis tėra auka klaidingos politinės struktūros, kuri pamažu, bet be atvangos naikina

nančiai veikia lietuvių katalikų misijas Pietų Amerikoje.

...

Siomis dienomis lankysis JAV-bėse Popiežius. Lenkas Popiežius. Ar tikriausiai - buvęs lenkas kardinolas, kuris buvo išrinktas popiežiumi todėl, kad lenkų dvasiškai niekad nebijojo tautinės politikos ir už tai gavo atpildą tokią populiariumo dovaną, jog priėjo prie aukščiausios valdžios.

Gal šis popiežiaus atsilankymas ir 'antroje lenkų sostinėje' Chicagoje (lenkų, ne lietuvių), pagaliau atvers akis mūsų dvasiškai ir parodys jai kokias nedovanotinas klaidas ji daro Pietų Amerikoje?

(Bus daugiau)

EMPLOYMENT & TRAINING

For youth 16 to 21 must be a resident of Allegheny County. (Living outside the city of Pittsburgh.) Variety of job positions available for high school dropouts and graduates. Employment, educational, personal counseling services. For additional information phone 412-351-0271.

An Equal Opportunity Employer (30-39)

IX AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS

1979 m. spalio 13 ir 14 dienomis, Hollenden House, Cleveland, Ohio

DARBOTVARKĖ

Spalio 13 d., šeštadienį:

8:00-10:00 val. ryto — Registracija.

10:00 val. ryto — Kongreso atidarymas. Darbo prezidiumo kvietimas. Invokacija. Himnai. Mirusių Tarybos narių pagerbimas. Sveikinimai. Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko pranešimas. Paskaita "Helsinkis — Belgradas — Madridas". Diskusijos pranešimo paskaitos ribose.

12:30-2:00 val. p. p. — Priešpiečiai.

2:00 val. p. p. — Popietinė sesija. Paskaita "Lietuvos laisvės viltys šių laikų tarptautinėje raidoje". Paskaita "Jaunesnioji karta Lietuvos laisvinimo darbe". Diskusijos — paklausimai paskaitų ribose.

4:30 val. p. p. — Sesija užbaigiama.

7:00 val. vak. — Kokteilis.

8:00 val. vak. — Iškilinga Kongreso vakarienė.

Spalio 14 d., sekmadienį:

9:00-11:30 val. ryto — Kongreso komisijų posėdžiai.

12:00 val. — Iškilingos Kongreso Mišios katedroje.

2:30 val. p. p. Baigiamasis Kongreso posėdis. Paskaita "Žvilgsnis į okupuotą Lietuvą". Diskusijos — paklausimai paskaitos ribose.

3:30 val. p. — Komisijų pranešimai: Mandatų, rezoliucijų. Kongreso užbaigimas.

Naujiems skaitytojams Dirva siuntinėjama iki šių metų galo už 2 dolerius!

Vilties draugijos valdyba, norėdama praplėsti skaitytojų ratą ir supažindinti su Dirva tuos, kurie jos neskaityto, nutarė **NAUJIEMS SKAITYTOJAMS** nuo šios dienos iki 1980 m. sausio 1 d. siuntinėti Dirvą tik už **DU DOLERIUS**.

Be abejo, Jūs turite pažįstamų kurie iki šiam laikui Dirvos neskaityto — užprenumeruokite jiems susipažinimui už 2 dolerius! Gal jiems patiks Dirva ir kitais metais patys taps jos skaitytojais ir prenumeratoriais.

Jei kiekvienas atsiųs tik vieną adresą — Dirvos skaitytojų padvigubės ir laikraštis sustiprės.

— — — — IŠKIRPTI — — — —

DIRVA
P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau siuntinėti Dirvą nuo šios dienos iki 1980 m. sausio 1 d. už 2 dol. šiems asmenims:

Pavardė ir vardas

Adresas

Pavardė ir vardas

Adresas

Užsakytojas:

Amerikos Lietuvių Kongresui Clevelande spalio 13-14 d. rengti komitetas Chicagoje. Iš kairės: dr. J. Valaitis, I. Blinstrubienė, pirm. kun. A. Stašys, J. Pakalka, T. Blinstrubas. V. Noreikos nuotr.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Los Angeles 'smogo' žiaurus slogutis

Č. GEDGAUDAS
Santa Monica

Angelų miestas, aplipęs keleto tuzinų "priemiesčių", kurie save jopi būtų nemaži miestai, kaip antai Pomona, Long Beach, Burbank, Santa Monica, San Fernando, Santa Ana ir aibės smulkesnių, savo vientisa visuomena sudaro stulbinantį Megalopolį daugiau 550 ketvirtinių mylių pločio bei virš 7,000,000 gyventojų.

Tuo mes naiviai didžiujames, girdiesą visoj Amerikoje pirmoje vietoje, ploto ir skaičiaus atžvilgiu. Taip ir ne. Iš JAV 50 valstybių, tokių pygmėlių kaip Delaware sutalpintume 16 (440,000 gyv.) daugelį kitų po septynias, po penkias, po dvi ir pan. Bet yra ir maža saujelė truputį didesnių: Ohio, Teksas po 9 mil., Illinois 10, Pensilvanija 11 ir pagaliau New Yorkas 15.

NAUJOS KNYGOS

TIKRASIS KETURAKIS IR

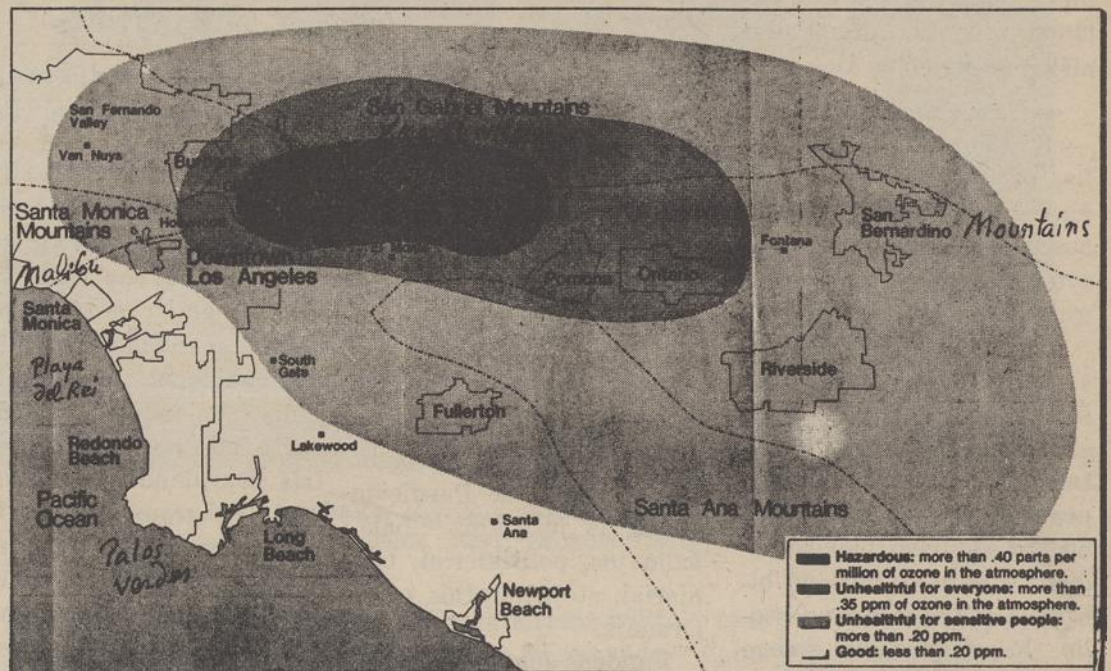
JO RAŠTAI

• Birutė Vilkutaitytė-Gedvilienė. **TIKRASIS KETURAKIS IR JO RAŠTAI.** Išleido Keturakis dukros ir sūnūs. 324 psl. kietais viršeliais. Kaina 10 dol. Spaudos darbą atliko Vilties spaustuvė Clevelande. Aplankas ir vinjetės dail. Birutės Vilkutaitytės-Gedvilienės. Knygos įvade paaiškina kodėl ši knyga atsirado ir supažindinama arčiau su Amerikos pirtyje autoriumi. Toliau spausdinama originalioji kalba jo raštai. Knygoj daug nuotraukų ir dokumentų, įrodančių kad Juozas Vilkutaitis buvo tikrasis Amerikos pirtyje autorius.

Laikinas reiškiny. Kalifornijos pajūrys karštai, kuo skubiausia statosi, kur tik dar vietos yra, taip kad ekspertai apskaičiavo, jog 2000 metais San Diego, — Los Angeles, — San Francisco susilies į apokaliptinę pabaisą, kokių 40 milijonų pasaulio milžiniški a u s i u skruzdelynu, 4,800 ketv. myl. pločio. Tam nenuginčytinas įrodymas, tai mūsų žemių sklypų ir namų kainos, kurios kyla it patrakusios, nebe metais, netgi mėnesiais, o savaitėmis.

Šiurpu. Verčiau grįžkime šiūdienėn būklėn, palyginant mus su Europos valstybėmis. Angelų miestą pripildyti reiktų 32 Liuksemburgus. Visa Austrija tiktų lyg bratwurstas prie raugintų kopūstų: lygiai 7 milijonai! Tačiau Monako kunigaikštystė reiktų 305, jei gyventojų atžvilgiu (23,000), ar net 1,100, jei teritorija (pusė ketvirtinės mylios). Pagaliau žvilgtelėjus Pabaltyn, Estija (2.1 mil.), Latvija (2.2 mil.) ir Lietuva (2.8 mil.) šiaip taip mūsųose visos trys išsireiktų, jei viršskaičiui pasiūlytume iškeliauti 15-20 metų Aliaskon, statyti geležinkelius ir alyvos vamzdynus 60 žemiau nulinio pūguose. Jie tokiomis turistinėmis išskylomis gardiuojasi — juk papratę... Gana to abejotino skonio makabriško jūmorio. Tačiau anot Figaro, laimingas kas supeja pašypsoti, prieš priverstas ašaroti.

O mes čia irgi taip pat darome, šluostydami savo paraudusias akis, ramindami viens kitą užkimusiais balsais: šypsokis! ryt, tikrai prižada meteorologas, padarysiąs skaidresnį smogą. O kita vertus, esame vos porą dienų prieš pastatant pasaulinį rekordą: 13 dienų iš eilės smarkiausio smogo 55 metais, kada būdavo 1 ir net 2 laipsnio oficialus pranešimai apie "nesveiką orą", stabdant mokslą, sportą, sunkiasias metalo, alyvos perdirbimo įmones, patariant sėdėti namuose užsidarant langus, vengti fizinio darbo ir t.t. Gi į ligonines grūste grūdasi aibes pasunkėjusios astmos, širdies negalavimo aukos. Viena 6 metų mergaitė jau kritikoje padėtyje, laikoma deguonies palapinėje, kad atsavimas palengvėtų. Nuodingi dūmai, tyvuliojant virš mūsų galvų lyg debėsiu,

geltonai rudos purvinos spalvos, susidaro iš ozono, sieros dvideguonio, gazolino dujų ir dar keleto chemikalų, švino, tepalo, grafito, valymo (detergent) ir kitų įmantriausių junginių, kad sudarius du pardavinėjamo benzino chemijos šedevrų: "regular" ir "super", bei motoro tepalą.

Tai kas gi čia darosi? Kas kaltas? Kodėl tos nelemties nepašalinama? Nesijaudinkime. Ramiai sudėkime faktą prie fakto, žodį prie žodžio ir paaiškės daugelį paslapčių.

Visų pirma, prisipažinkime, jog žiaurios realybės atsisakome suprasti: esame pagimdę nuožmų super — milžiną prieš kurį King Kongas atrodytų lyg skruzdėlytė. Jisai gyvas, baisiajėgis, šešių milijonų galvų besmegenis, atkakliausias savinaudos stumiamas. Bet nevaikšto. Ne, ne ir ne! Pusedievis važinėja 7 milijonus automobilių pasikinkęs, ypač rytais nuo 7 iki 9 varydamas savo vergus darban vidurmiesčio link, o po piet tarp 4-7 atgalios į priemiesčius. Liepė taip, ir privertė inžinierius sustatyti tokį greitkelių įmantrų reizinginį, kuris atrodo atšiauriau, nežmoniškiau už pačius šlykščiausius "science fiction" — mokslines fantazijas "ateities metropolės". Atsibuskime! mes jau ir esame ateityje, bet to dar nepastebėjome, nes "pažanga" vystėsi pasalomis, nejučiomis, lyg nieko dėta... O besmegenis pusedievis, apkaūšęs savo visgalia, ėmė nepaisyti gamtos dėsnių, jos veiksmų natūralios eigos, vaizdavosi esąs ją pavergęs savo užgaidoms.

Tad tereikėjo tik tam tikrų gamtos ir aplinkos sąlygų, specifinio oro spaudimo ir jo susiklosčiusių sluoksnių temperatūros inversijos, na ir vieną gražią dieną viskas susidėjo atsakančiai, — gavome 2 laipsnio smogą, kuris vis tęsiasi.

Panagrinėkime sąžiningai padėtį. Mūsų Megalopolis

tūno tampriai įgrūstas dauboje, aklina aptvertas iš visų trijų kontinento pusių aukštais kalnais: Santa Monikos, San Gabrielo, San Bernardino, Santa Anos. Belieka tik vakarinė pajūrio spraga, be kurios jau senai būtume uždusę. Pasižiūrėkime vėliausiu Oro Kontrolės žemėlapiu. Vien tik pajūrys: Malibu, Santa Monica, Playa del Rey, Manhattan Beach, Redondo Beach, Palos Verdes, tai vienintelė žemės juostelė dar veik neužnuodyta. Toliau, Long Beach iki Newport Beach, smirda iš visų jėgų, gamindami tenajos dieną ir naktį smogo tik sudėtinės dalis, todėl žemėlapyje objektyviai pažymėtos kaip "švarios" — orą galima kvėpuoti be sveikatai pavojaus. Nebijokit. Dar tik pradžia. Mat čia susibūrę pramonės milžinai: žalios alyvos didžiulės rafinerijos, plieno gamyba — pažangos kūryba. Jų didžiuliai kaminai, pralenkia dangoraizius, vemiam padangėsna ozoną, sieros, švino junginius, nedafiltruotus benzino purvus, ir aibes kitų skanestų. Karšti dūmai prašovę žemutinį atmosferos sluoksnį, susitinka nekliudomai saulutės spindulius, tuo tarpu stumiami švelnaus pajūrio vėjužio miesto centro link. O Saulė Motulė maloniai siunčia darban savo ultravioletinius spindulius, kurie skverbiasi vykdyti aukštos chemijos inžinierijos sintezę, sukombinuojant iš ozono, oro, angliarūgšties, benzino garų, vandens garų, sieros dvideguonio ir t.t. tikrą geriausios rūšies smogą¹ pridėdant jam pagal turimą tos dienos meniu medžiagas ir kokių ypatingų prieskonių². Prabėgomis, nepamiršta elementarines chemiškos reakcijos, paverčiant nekaltą sieros dvideguonį į šurpią sieros rūgštį³.

Šių daugelio smarkių nuodų koncentracijos būklė Oro Kontrolės skirstoma trejopai: 1 laipsnyje — "nesvei-

kas oras"; 2 — "pavojin-gas"; gi apie 3 laipsnį vengiama ir kalbėti: tai būtų padėtis, kada šimtai kristų it muses...

Ta proga jums tenka pasakyti keletą idomių dalykelių, kuriuos žino visi ekspertai, bet viešai "užmiršta".

— Kad per paskutinius 20 metų Los Angeles baseino gyventojų skaičius pakilo iš 4.1 mil. iki 7 mil., o lygiagrečiai benzino sunaudojimas padidėjo iš 3.5 iki 10 mil. galionų per dieną.

— Kad gazolino rafinerijos išspiauna dangun šiuo

(Nukelta į 6 psl.)

1) SMOG yra sudėtinis žodis SMO ke + f OG suliejimas nukaltas 19 šimtme. pradžioje Londono Cockney darbininkų priemiesčio liaudies jūmorio — maždaug mūsų "Šančiškių" liaudies kultūros lygio, bet taip šmaikščiai taiklus, kad dabar pripažintas ir vartojamas visame pasaulyje. Londonas gi ir anais laikais būdavo juo padengtas, susumuojant dienas, daugiau kaip pusę metų, bet dar be tų nuodingų ozono + gazolino + kitų chemijos biauurių priemaišos, todėl nesudarydavo londoniečiams ypatingo nepatogumo, išskyrus visišką nematomumą nuo prietamsių ligi paryčio.

2) Fluorido — be dantų valymo vaikučiams pastos, vartojamas žiurkėms nuodyti; Metachlorido (Malation klasės) purškalo lėktuvais ir miltelių vabzdžiams bilijonais žudyti; mikroskopinių smėlio dulkelių sukeltų Santa Anos audros vėjo, ir panašių visokeriopų gėrybių kaip pav. kaminų suodžių tonas. Visa tai, su pagrindiniu smogo patiekalu, esame priversti įkvėpti plaučiuose. Galite įsivaizduoti jų nuotaišką...

3) Sieros rūgštis (SO⁴H²). Smarkiausia rūgštis. Ėda visas organines medžiagas ir visus metalus, išskyrus tik vieną: gryną 24 karatų auksą. Jai tolydžio krentant žemėn, rasos metu, dar blogiau, lietui tik pašlakščius, visi augalai džiūga, kaip vėžiai verdančiame vandenyje... Visi metalai rudyja, asfalto stogai prakiura — žodžiu, tasai mūsų smogutis, tai šimtai malonumų...

LOS ANGELES 'SMOGO'...

(Atkelta iš 5 psl.)

metu tonas teršalo kas valandą, o 6 mil. automobilių aišku, šimteriopai tiek.

— Pats sensaciniausias: — Kad normalus automobilis, pravažiavęs vieną bloką, — kartoju: **vieną bloką**, sunaudoja ir apteršia tiek oro kiek privalo turėti žmogus kvėpuoti 7 savaitės!!

Nepatikėtina? Betgi tai senai žinomas ir oficialiai išbandytas bei patikrintas eksperimentas. Padauginkit tai iš 6 milijonų mašinų, pravažiuojančių kiekviena 50-100 vidurkio blokų kasdien, ir gausite bilijonų bilijonus švaraus oro nuostolio, bei tirščiausio smogo kuriame galėsite kirvį pakabinti atsiradimo paslaptį.

Tuo būdu priėjome liepto galo, ir tenka vėl pradėti nuo pat pradžios. Kas gi čia iš tikro darosi?

Šaunusia vaidyba, nepalyginamai aukštesnio rango iki pat viršūnių, betgi faktinai tik Barnumo cirko blanki kopija. O tasai dantų užkalbinėjimo genijus nebijojo drėbti tiesą akysna jo gerbėjams, kartodamas savo istorinį aukso posakį: "Kas minutę gimsta žioplys".

Panašiai smogo atžvilgiu, kiekviena organizacija, ar valdžios, ar super — įmonės, ar Pusedievo skysčio pardavinėtojų, o jų visų daugybė, "susirūpinusi", "steigiamas tyrinėjimo organas", "leidžiamos smogo kontrolės taisyklės", "nustatomos išmestų dujų normos", "surandamas stebuklingas filtras", ir nusikalbama tik nuo koto, nes tie naujausi filtrai arba visai neveikia, nieko nepagerina, arba dar blogiau, tik sutrikdo motoro normalią veiklą ir padidina jo teršalus.

Amerikiečiai juk puikiai žino, kad bandyti sutramdyti tigrą, laikant jam uodegą, labai nesveika, o jie naiviai bando palaikyti Pusedievo uodegą...

Komiškiausias pavyzdys, tai Oro Kontrolės Komisijos "pozityvi veikla", "sutramdant" mažų įmonių kaminų dūmus. Tam didvyriškam reikalui jie paskyrė net keturius kontrolierius. O L. A. plote tokių įmonių yra per 65,000. Vyrukai surašė protokolus keliolikai, "užventiliatoriaus nepilną jėgą", "Už kuro angos durų netikslų užsidarymą" ir panašius smogui panaikinti aukštus pasiekimus — visos tos įmonės su mažytėmis krosnytėmis, tai gal viena šimta milijoninė dalelytė oro teršimo. Į bilijoninio mąsto rafinerijas ir metalurgijos įmones jie net nosies neikišo, aplenkiant jas 20 mylių atstu. Su tigras pavojinga žaisti...

Tačiau yra vistiktai ir smogo proto, ir drąsių žmo-

nių. Jie nežaidžia su Pusedieviu, — jį nugalė visai jį panaikinant.

Taip Vėjo Jėga, benzino pardavėjų ir tarnų išjuokiamai, tai nemokama Dievo dovana, ir vienas užsispyrėlis inžinierius baigia statyti savo išrastą vertikalinę oro turbiną, kuri aprūpins lengvai metų metais dviejų aukštų namą šviesa, apšildymu, virtuvės bei šaldytuvo pareikalavimus. Jokio smogo! Bet bus didelis nuostolis elektros kompanijai, o jinai juk Pusedievo vergė, iš jo gauna žibalą. Šalia jos, politikieriai, biznesieriai, stoja piestais prieš išradėją.

Vandens Jėga, — kita nemokama Dievo dovana, Niagaraomis šniokščia beprasmiškai žemyn visose JAV didupėse, bet niekas nedrįsta jų išnaudoti. Elektros vertelgos vėl šoka piestais. Jūros bangos jėga labai senai matematiškai ir hidromatiniai yra išspręsta, kaip panaudoti. Jokių projektų nedaroma. Atoslūgių — potvynių jūros jėga, vėl gi nemokama Dievo dovana, mėnuliui du kart per parą tarpininkaujant, irgi sudarytų, kaip ir bangos, bilijonus megavatų elektros tik keliuose stotyse. Apeinama tydomis.

Pagaliau, šviesiosios Saulutės spinduliai nemokamai mums teikia šilumą, apšvietimą, gi elektroniskai jau išspręsta problema tą jėgą paversti elektros srovėn. Tačiau išradimas tevertojamas tik satelitams elektros jėgą gaminti. O išradėjų saulės varomi automobiliai išjuokiami.

Tad nėra išeities. Reikia kentėti kvailą oro teršimą kol Pusedievis pastips, atsigėręs paskutinio naftos išsekusio šaltinio.

Jei tie jo fanatiškai vergai visvien atsisakytų vartoti elektros baterijų jėgą, kuri senai naudojama įmonių sunkvežimukų, kilnojančių sunkius svorius ir juos važinėjančių, tai tiems užsispyrėliams yra dar viena skysto kuro išeitis, kuri pritaikyti jų mylimiems Kadilakams labai lengva, mažais pritaissymais. Tai paprastas metyl — alkoholis, senai vartojamas India-

HOT SPRINGS

RADIJO VALANDELĖS
"LEISKIT Į TĖVYNĘ"
SUKAKTUVĖS

Prieš trejus metus spalio 10 d. pirmą kartą Hot Springse nuaidėjo lietuviška radijo valandėlė — Lithuanian Broadcasting SPA, pasirinkdama motto "Leiskit į Tėvynę", kuri vėliau įjungė į valandėlės pavadinimą. Sukaktis dar labai kukli, bet per tą laiką radijo valandėlė iš vieno karto per mėnesį išaugo į tris pusvalandžius per mėnesį. Programose stengiamasi paminėti visi svarbesni istoriniai įvykiai, pristatomos knygos, paminimos mūsų žymiųjų rašytojų sukaitytos, skaitoma poezija; dainos ir operų arijos apibudinamos anglų kalba, nes klausytojų tarpe turima amerikiečių ir kitų tautybių žmonių, iš kurių gaunami malonūs atsiliepimai. Valandėlės steigėjai buvo Salomėja Šmaižienė — programos vedėja, Petras Šmaižys — rekorduotojas ir Antanas Kruklys — kasininkas. Laikui bėgant, jie inkorporavosi, pavadindami savo korporaciją — Lithuanian American Society SPA, Inc. Vėliau į direktoriatą įsijungė L. Sabaliūnas, apsiimdamas sekretoriaus pareigas. Kontrolės

napoilio lenktynėse, kur varo mašinas virš 240 MPH. Oro apteršimo nėra visiškai, ir taškas! Išmetami vandens garai, pasidaro švarus vanduo.

Pabaigai (esame šiandien, 17, vis dar smoge) patieksiu šmaikščiausią makabrišką juoką kokį kada nors esmi išgirdęs. Žinote, jog mūsų gubernatorių Brownas nustatė mums lygs — nelygus taisyklę: gausi benzino tik tą dieną kuri sutinka su tavo mašinos numeriu galu — porinis ar ne. Tai štai tas juokas:

"Gubernatorių Brownas įsakė Kalifornijai lygs — nelygus programos priedą", pareiškė rimtu veidu J. Carson, televizijos "variety" žvaigždė, ir stabtelėjęs pridūrė "kvėpuoti kas antra dieną".

Salomėja Šmaižienė

komisiją sudaro Kostas Marcinkus ir Antanas Zubavičius. Vietos ir spaudos žinių skaityme talpininkauja A. Zubavičius ir L. Sabaliūnas. Programose apsieinama be komercinių skelbimų, valandėlė išsilaiko grynai iš geros valios žmonių aukų. Prieš tris mėnesius valandėlė pakeitė radijo stotį ir transliavimo laiką, pereidama iš KBHS AM stoties į KGUS FM stereo muzikinę radijo stotį, populiariausią Hot Springs, kuri girdima ir aplinkinėse valstijose, banga 97.5 MHTZ.

Š. m. spalio 5 d. "Leiskit į Tėvynę" valandėlė ruošia sukaktuvinį koncertą-pobuvį, kad pabendrauti su rėmėjais bei klausytojais, įnešant kultūrinį pragiedrulį į pensininkų gyvenimą.

Programa bus tikrai įdomi — iš Chicagos atvyksta muz. Faustas Strolia su savo studentų vokaliniu ansambliu "Vaiva", kuri sudaro jaunuoliai: Dana Brazdžiūnaitė, Ričardas Burba, Viktoras Kelmelis, Marija Kivėnaitė, Antanas Kivėnas, Rita Kuželytė, Vincas Olšauskas, Dana ir Vita Radzevičiūtės ir Regina Ruesch. Visi ansamblio dalyviai ne tik dainuoja, bet ir vaidina. Suher Jasevičius iš Chicagos pašoks orientališkus šokių. Be to, vietos solistas Gintaras Aukštutis padainuos lietuviškai ir angliškai, jam akompanuos jaunas muzikas Almis Ždanis. Koncerto pradžia 7 val. vakare, o bufetas ir baras veiks jau nuo 6 v. v. Po programos šokiai iki vidurnakčio smagiam orkes-

trui grojant. Pobūvio vieta — Graikų ortodoksų salė, 502 Morrison, vienas blokas į rytus nuo Central Ave., maždaug ties Safeway krautuve. Bilietai iš anksto gaunami per platintojus arba koncerto dieną prie įėjimo. Dalyvaukime kuo gausingiausiai, įvertinkime jaunimą, kuris mylėdamas dainą ir lietuvišką žodį, neboja vargo ir atvyksta suteikti mums malonią pramogą.

Salomėja Šmaižienė

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

J. Juodis, St. Petersburg	2.00
A. Andriūsis, Dorchester	7.00
S. Balsys, Stow	2.00
E. Č. Gedgaudai,	
Santa Monica	20.00
A. Petruškevičienė,	
Australija	10.00
A. Rinkevičienė, Toronto	2.00
E. Simon, Hamilton	2.00
Dr. J. Yčas, Toronto	7.00
X. Y., Rochester	10.00
R. Sonda, Toronto	7.00
J. Gužauskas, Baltimore	5.00
J. Biliūnas, Mentor	2.00
K. Kalendra, Weston	5.00
A. D. Ratkeliai,	
Mission Viejo	12.00
J. Beniūnas, Hartford	2.00
P. Bukšny, Dearborn	2.00
Jūrų Šaulių Švyturio	
kuopa Detroite	25.00
S. Milašius, Kenosha	7.00
E. Modestas,	
Willow Springs	7.00
X. Y., Philadelphia	50.00
V. J. Vaičjurgiai,	
Dorchester	20.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

WALNUT PARK PLAZA P. B. X.

EXPERIENCED ONLY FULL OR PART TIME, 555 CONSOLE. ASK FOR MRS. FACTORY
215-476-2250 (38-44)

HOUSEKEEPERS

FOR RETIREMENT CENTER FULL TIME POSITION. CALL MRS. FACTORY
215-476-2250 (38-44)

PRESS OPERATORS

Expanding northern Ca company needs qualified journeyman craftsmen press operators for combination web & sheet fed equipment up to 40". Heavy 4. color & book work. Above scale wages & attractive benefits. For more information send resume to: FREEMONT LITHO 44799 Industrial Dr., Fremont, Ca. 94538. (39-42)

WANTED

DIE Sinkers, Lathe Hands and Edger Hands — Must be a journeyman. Day shift work, excellent benefits, wages and retirement. Please send resume to FRANKLIN FORGE & MFG., P. O. BOX 216, WEST BRANCH, MICH. 48861. (38-42)

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

MININT 20 METŲ SUKAKTĮ

BRONIUS TIŠKUS

Laiko srovė jau spėjo 20 metų nunešti praeitin nuo St. Louis Apylinkių skyriaus įsisteigimo. Prieš dvidešimt metų inžinierius Bakšys, dirbęs prie pašto rūmų statybos St. Louis mieste, iškėlė mintį įsteigti Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyrių. Radęs pritarimą tarp naujųjų ateivių pakvietė tuometinį Sąjungos pirmininką inž. Eugenijų Bartkų atvykti tuomet į East St. Louis, Illinois ir, jam atvykus, Bush restorane prie istorinio Edds tilto, jungiančio East St. Louis, Illinois ir St. Louis, Missouri įvyko steigiamasis susirinkimas. Tai buvo 1959 metais gegužės mėnesį 19 dieną.

Sąjungos pirmininkas inž. Eugenijus Bartkus pasveikines visus susirinkusius, išryškino Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos tikslus ir užduoti Jungtinės Amerikos Valstybėse. Po to pasitarimo metu buvo prieita vieningos nuomonės įsteigti skyrių, kuris apimtų lietuvių gyvenančius ne vien East St. Louis, Illinois ir St. Louis, Missouri miestuose, bet ir kitose gretimose vietovėse Illinois ir Missouri valstijose. Dėl to ir dabar skyrius turi vardą: A.L.T.S. St. Louis apylinkių skyrius.

Kodėl ši 20-ties metų sukaktis yra prisimenama? Visų pirma, kad tai yra įvykęs faktas, rodantis, jog ir mažesnėse lietuvių kolonijose lietuviai suprato organizuotumo reikšmę, kuri įgalino ir įgalina efektyviai pareikšti savo mintis ir jausmus kaip lietuvių — sąmonių lietuvių, neužmiršusių savo krašto — tėvynės ir gražių tradicijų.

St. Louis apylinkėse — Amerikos vidurvakaruose — jau nuo seniau gyveno senųjų ateivių karta. Visame pietiniame Illinois, pradedant nuo Springfield — East St. Louis, Benton, Herrin ir baigiant West — Frankfurt pasiskleidę gyveno lietuviai. Missouri valstijoje jie irgi jau buvo įsi-

kūrę, St. Louis mieste ir East St. Louis mieste turėjo savo parapijas, organizacijas. Jos atitiko tuometinius jų potroškius.

Tačiau naujųjų ateivių banga po 2-tro pasaulinio karo atsinešė savo širdyse dar ir kitus potroškius — efektyviai pasireikšti ir padėti savo pavergtai tėvynei savo organizuota veikla reiškiantis tarpusavyje ir amerikiečių tarpe. Ta kryptimi St. Louis apylinkių skyrius ir rikiavo savo veiklą.

Pirmoji skyriaus valdyba, kurion įėjo inžinierius Jonas Gumbelevičius, dr. Paulius Švarcas, Bronius Tiškus, Vladas Tervydis, Albertas Paulikaitis ir Juozas Kleinaitis, vadovaujant inž. Jonui Gumbelevičiui, padėjo tvirtus pagrindus ateities veiklai. Bėgo metai, keitėsi pirmininkai. Skyriui pirmininkavo dr. Paulius Švarcas, Vladas Tervydis, Bronius Tiškus ir iš moterų sėkmingai vadovavo skyriui Aldona Švarcienė. Šiuo metu minint 20-ties metų sukaktį skyriui vadovauja vėl pirmasis pirmininkas inž. Jonas Gumbelevičius.

Ką svarbesnio skyrius nuveikė? Vienas iš svarbesnių skyriaus užmojų buvo pravesti Sąjungos Seimą 1963 metais St. Louis mieste. Šis seimas buvo atžymėtas kaip vienas iš geriausiai suorganizuotų ir pravestų seimų. Negausus na-

ALT S-gos St. Louis apylinkių skyriaus pirmoji valdyba. Sėdi iš kairės: Vladas Tervydis, Albertas Paulikaitis, Juozas Kleinaitis. Stovi: Bronius Tiškus, dr. Paulius Švarcas ir pirm. inž. Jonas Gumbelevičius.

riais skyrius sugebėjo gerai pasireikšti. Prie to dar pastebėtina, jog skyrius gausiomis aukomis parėmė "Lithuania 700 Years" išleidimą. Parėmė ir įgalino Stefanijos Rūkienės knygos "Grįžimas į laisvę" išleidimą. Skyrius atsiliopė į visus

kuris atliko programą ir St. Louis sąjungos seime vadovaujamas Alberto Paulikaitis. Skyriaus nariai prisidėjo Vasario 16-tos programos pravedimo kasmetiniuose minėjimuose.

Kas liečia kultūrinius parengimus; skyrius per 20

rių ir valdybos visad pravedami kurio nors nario namuose — sodybose.

Skyrius neteko kai kurių narių, kurie išsikėlė kitur gyventi, o Aleksas Goberis, Jonas Bareiša iškeliavo anapus ribos — amžinybėn.

Išskirtinai yra paminėtina Irena Gintautienė ir jos baletų studijos mokiniai, kurie ne vieną kartą išpildė programą parengimo vakaruose. Parengimuose kaip svečiai ir vietos amerikiečiai yra dalyvavę. Skyrius palaikė ryšius ir su politiniais reprezentantais; kaip kongresmanu Melvin Price, kongresmanu Curtis.

Dabar skyrius aktyviai dalyvauja International Folklore organizacijoje, kur įvairios tautybės pasireiškia savo tradicijas iškeldami. Skyriaus pastangomis buvo papuošta ir lietuviška eglutė istoriniuose teismo rūmose prie garsiosios arkos.

Bet už vis svarbiausia skyrius nebūdamas gausus nariais sugebėjo per 20 metų neapsileisti gausingiesiems skyriams ir savyje susicementavęs šįmet mini 20-ties metų įsisteigimą. Tas rodo, jog skyriaus kietasis branduolys yra sąmoningas ir pagal lietuvišką priežodį — kur du stos — visados daugiau padarys.

St. Louis apylinkių skyrius švęsdamas 20-ties metų sukaktį sveikina visus sąjungos narius ir sąjungos valdybą linkėdamas sėkmės tolimesnėje veikloje.

Dr. Pauliaus ir Aldonos Švarcų sodyboje susirinkimo vaišėse.

M. Kikutienė, J. Gumbelevičius, V. Tervydis ir R. Gintautas vieno posėdžio metu.

lietuvių ir Lietuvą liečiančius įvykius kaip Simo Kudirkos išdavimą nuo Amerikos laivo.

Skyrius ir skyriaus nariai gausiai parėmė spaudą. Ypatingo dėmesio ir paramos susilaukė Dirva — Vilties draugija.

Savo vietovėje skyrius pasireiškė, kaip judrus organizuotas vienetas šalia visus lietuvius jungiančios Lietuvių Bendruomenės skyriaus. Vienu metu skyriaus nariai gan energingai reikšė "Aušros" chore,

Bronius Tiškus, S. Balzekas, Agota Tiškuvienė, Aldona Švarcienė ir dr. Paulius Švarcas lietuvių dailininkų parodoje Mount Vernon, Ill.

ALT S-gos St. Louis apylinkių skyriaus nariai vieno posėdžio metu.

■ Chicagos lietuviai

Antanas Juodvalkis

DIENRAŠČIUI DRAUGUI- 70 METŲ

"Draugo" pirmas numeris pasirodė 1909 m. liepos 12 d., Wilkes-Barre, Pa., o po 3 metų (1912. VII. 4 d.) perkeltas į Chicago, Illinois. Pradžioje buvo savaitraštis, o 1916 m. kovo 31 d. pradėtas leisti dienraščiu. Pradžioje "Draugą" leido speciali bendrovė, o 1920 m. perduotas tėvams mariojams ir įkurdintas savuose 3-jų aukštų namuose, 2334 So. Oakley, Chicago, Il 1957 m. vasario 1 d. "Draugo" leidykla ir leidėjai mariojai persikėlė į naujas, modernias patalpas, specialiai tam tikslui pastatytas, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, kuriose ir dabar tebėra. "Draugo" dienraštis nuolat buvo tobulinamas ir plečiamas. Suorganizuotas platus bendradarbių ir korespondentų tinklas, įvesti įvairūs skyriai. Didelį pasiekimą turi šeštadieninis kultūrinis priedas, redaguojamas poeto Kazio Bradūno nuo 1962 metų.

Per ilgą 70 metų "Draugo" leidimo laiką, praėjo daug redaktorių ir bendradarbių. Šiuo metu "Draugo" moderatorium — vyr. redaktorium yra kun. Pranas Garšva, po Leonardo Šimučio, ilgiausiai išsilaikęs šioje padėtyje.

Greta laikraščio leidimo, veikia lietuviškos knygos klubas, kasmet išleidžias 6-7 knygas. Klubui vadovauja kun. V. Bagdonavičius.

"Draugo" leidėjų pastangomis vykdomas romano konkursas ir surandami mecenatai geriausia romanui premijuoti. Romanų konkursas veikia nuo 1951 m. ir iki šiam laikui premijuota 28 romanai.

"Draugo" sukaktį leidėjai tinkamai paminėjo. Pradėjo š. m. gegužės mėn. 20 d. didingu koncertu, o baigė š. m. rugsėjo 22 d. pokyliu Jaunimo Centro salėje. Rengimo komitetas, sukviėt pilną salę 350 svečių ir patenkė tikrai trumpą ir įdomią meninę programą.

Minėjimą atidarė komiteto pirm. Irena Kriaučeliūnienė. Labai trumpu, bet taikliu žodžiu pasveikino gausius svečius ir pakvietė visus sugiedoti Ilgiausių Metų "Draugui". Maldą sukalbėjo vysk. V. Brizgys. Po prasmingos maldos, dalyviai vaišinosi gausiomis gėrybėmis.

Meninę programą išpildė solistė Vanda Stankienė, pritariant akordeonu Ažuolui Stelmokui. Tik jai būdingu lengvumu ir žavumu padainavo 3 dainas ir ketvirtą pridėjo bisui. Solistė V. Stankienė yra mėgiama pokylių dalyvių, nes ir šokių metu dažnai su daina prisi-

jungia prie orkestro. Rengėjų vardu įteikta rožių puokštė.

"Draugo" vardu žodį pasakė kun. Viktoras Rimšelis, MIC. Trumpe, bet turiningoje kalboje, per 7 minutes spėjo pasakyti "Draugo" istoriją, dabartį ir padėkoti gausiems talkininkams.

Svečiai dažnai nusiskundžia renginių ilgomis ir nuobodžiomis programomis, bet šio vakaro rengėjams tikrai to negalima pasakyti. Pokylių programoms nereikėtų skirti daugiau pusvalandžio laiko. Į pokylius žmonės ateina linksmintis ir pasižioti, bet ne ilgų kalbų ar koncertų klausyti.

Šio minėjimo-pokylio rengėjams tenka visų dalyvių padėka už trumpą, bet gerą ir prasmingą programą.

Sol. Vanda Stankienė dainuoja Draugo sukaktuviniame pokilyje. J. Kuprio nuotr.

Draugo 70 metų sukaktį paminėti komitetas: Irena Kriaučeliūnienė, pirmininkė, dr. Antanas Razma, Draugo direktoriato pirmininkas, kun. Petras Cinikas, Draugo administratorius, Stasys Baras, Draugo direktorius, nariai: Sofija Džiugienė, Jadvyga Dočkienė, Vilhelmina Lapienė, Faustina Mackevičienė, Matilda Marcinkienė, Marytė Remienė, kun. Viktoras Rimšelis, Stasė Sėmėnienė, Vytautas Šoliūnas.

SUSITIKIMAS SU LB IX TARYBOS NARIAIS

LB Vid. Vakarų apygardos valdyba (pirm. K. Laukaitis), š. m. rugsėjo 21 d. Jaunimo Centro kavinėje, suruošė jau antrą išrinktosios LB tarybos narių susitikimą su lietuvių visuomene.

Vakaronę pravedė apyg. kultūrinių reikalų vadovas Julius Valeika, pirmą kartą išrinktas į LB Tarybą. Buvo numatyti trys kalbėtojai — Tarybos nariai: Jonas Jasaitis, jam susirgus, pavadavo pats apyg. pirm. Kazys Laukaitis, Vytautas Janušonis iš Milwaukee, iWs. ir Juozas Ivanauskas iš Lemonto, Ill.

K. Laukaitis davė trumpą istorinę apžvalgą apie LB steigimą, augimą ir dabartinę padėtį. Lietuvių Bendruomenės idėja atkeliavo kartu su tremtiniais ir, VLIKui laiminant, buvo suorganizuotas laikinasis komitetas (LOKas), pirmininkaujamas prel. J. Balkūno. Paruošti įstatai ir įregistruoti 1952 m. vasario 14

Draugo sukaktuviniame pokilyje rengti komiteto pirm. Irena Kriaučeliūnienė ir dr. Leonas Kriaučeliūnas. J. Kuprio nuotr.

d. Nr. 33840 Connecticut valstijoje.

Spaudoje buvo rašyta, kad Vid. Vakarų apyg. suskirstymas į 3 rinkiminius rajonus, yra neteisėtas ir prasilenkia su įstatais bei rinkiminėmis taisyklėmis. K. Laukaitis paaiškino, kad rašantysis klydo ir neteisingai pakaltino apyg. rinkiminę komisiją, nes suskirstymą rinkiminiais rajonais patvirtino VIII-sios Tarybos III-ji sesija Washingtone. Tarybos nutarimai yra privalomi visiems.

Vytautas Janušonis iš Milwaukee apylinkės, pirmą kartą išrinktas į Tarybą yra buvęs apyl. pirmininku ir dabar yra valdyboje. Jis džiaugėsi, kad yra padarytas teigiamas patvarkymas ir atkreiptas reikiamas dėmesys provincijai. Toliau nuo didžiųjų centrų

gyvenantieji jaučiasi apleisti ir rimtesnių renginių neįstengia surengti, nes jų skaičius nedidelis. Wisconsin lietuviai yra susibūrę į tris apylinkes: Kenoshas, Racine ir Milwaukee. Anksčiau visos apylinkės lietuvių skaičiavo šimtais, o dabar tik dešimtimis. Didesnius įvykius rengia bendromis jėgomis ir vieni kitiems talkina. Tokiu būdu sėkmingiau įvykdo užsibrėžtus tikslus. Didžiųjų centrų parama yra reikalinga ir būtina.

Sėkmingesni veiklai trukdo organizacijų nesutarimai, nepasirinkimas ir nerangumas. Reiktų lietuviams aktyviau dalyvauti amerikiečių politinėje veikloje ir save daugiau garsinti. Didelę reikšmę turi ir turėjo lietuvių parapijos, nes jų pastatuose vyko kultūrinis gyvenimas ir susirinkimai. Ir dabar, kiek są-

Petronėlė Orintaitė

ALMA MATER LITUANA

Gal tik angelai ir šventieji, bet jie danguj, o mes dar žemėj bruzdam. Be to, žmogaus protinis pasyvumas niekad nėra absoliutus, o tam tikrų laipsnių. Gal todėl būtų tiksliau tarti, kad mes ne miego stovy esam, o tik pusmiegyje, ar ne?

Lingvistas. Palauk, kolega, irgi netiksliai nusakei. Pagal lietuvišką semantiką vietoj pusmiegio tiksliau sakyti — snaudulys. Ergo, mes, galbūt, tikrai apsnūdę esame...

Pukys. Gerai, knapt, ir užsnūskim, jei aukšti mokslai taip nusprendžia (vaidina miegantį, knarkia).

Mirga (pakumši jį). Eik tu, nebūk grėva, nė snaust dorai nemoki, užknarksi lyg vidurnaktį. Tie berniukai, dievaži, tuoj įklimpsta į visokias teorijas dėl smulkmenų. Vis filosofijos, semantikos, sapiencijos, egzistencijos — kaip akmuo ant kaklo. Arba štai kita kraštutinybė: viską ciniškai pašiepti ir tyčiotis, lyg cirke su aitvaro kaukėm. Jums stoka protinio balanso, bernačiai. Nors pertraukoj pailsėkim nuo kiaurų gudrybių su Hegeliais ir Kantais. Verčiau aptarkim, įdomesnę sritį, pavyzdžiui, jausmus. Tai visiems aktualu ir suprantama bus. Juk tai mūsų prigimtines kilniausia apraiška...

Pukys. Valio, mergyt, gyvenkim jausmais! Tejudina mus meilė, pavydas, kerštas — kaip Otelio dramoj. Laimės aistra ir — tragiška! Še, klupt ant kelies — širdį atplėšiu: myliu, myliu, mirtinai alpstu... Tik be mėnesienos, be žvaigždžių dekoracijos — lyg komiškas įspūdis...

Mirga. Liaukis, tu cinikas! Mefistofelis, išjuokt viską. Pajaco karikatūra iš tavęs...

Raginis. Tai, kolegin, jausmus aukščiau vertini už protą?

Mirga. Žinoma! Jausmai — giliausia asmenybės žavuma, tai žmogiško savitumo esmė...

Raginis. Bet mokslo srityse, mergeliut, viskas remiasi proto rėmais. Logiškam darbui jausmai — perminkštas pagrindas, mokslo kelią greit nuklaidina į šalį. Mums geriau tinka gryo proto entuziastai, racionalios išminties manijakai, kaip štai kolega filosofas...

Mirga Manijakai? Kas tai per luomas? Nesuprantu. Jūs čia liežuvius laužot perdėtais paradokais, vaidinat didelius galvočius. Iš tiesų koki manijakai...

Raginis. Nesupranti žodžio? Paklausk filosofą, jis išlukštens tau sąvoką lig pat ankšties uodegos. (Žiūri visi į Bruožį).

Bruožis. Manijakas? Tai žmogus, turįs savy kraštutinį genialumo daigą, nukreiptą į vieną siaurą detalę. Jo protas gambiai telkiasi viena kryptim ir — naujas žinytų paslaptis atveria. Tai retas dalykas, toki asmenys moksle gana naudingi, bet gyvenimo praktikoje būna peikiami, gal ir kenksmingi. Tai pareina nuo kraštutinumo laipsnio. Ir nuo krypties, kuria jie veikia. Net nuo laimės, nuo atsitiktinumo: seksis jo originalus žygis ar nesiseks? Kaip Savanarolai ar Napoleonui... Toki būna išradėjai, žymūs meno kūrėjai, fantastai politikai, revoliucijų vada. Tai genijai arba — bepročiai...

Mirga. Ooo! Tai gal ir tamsta... turi ką genialumo daigą, tokį kraštutinį? O mes prastuoliai eiliniai — be jokio genialumo, neverti nė tavo nutriušusio ūso...

Bruožis. Kolege, mano ūsai šiandien nuskusti, eo ipso — tamstos silogizmas bevertis, pro šikšnelę nusprūdęs...

Mirga. Mano silogizmas! Et, su juo nesutarsi, toks savotiškas. Einam kitur, kad nepavirstume panašiais genijais... Manijakais...

Raginis. Genijais arba — bepročiais! Iš tiesų pavojinga...

Pukys. Verčiau eiliniu apyžiopliu studentu švilpaut, be jokių genialumų, tai bent nebus pavojaus Dievo duotą menką protelį prarasti. Einam. (Išeidami rečituoja posmą):

lygos ir galimybės leidžia, dirbama lietuviybės išlaikymo ir laisvės atgavimo darbais.

Juozas Ivanauskas, apyg. valdybos vicepirm., dabartinės ir ankstesnės Tarybos narys, veiklus lietuviškoje visuomenėje, priminė gyvenimo dėmesį, kad istorija kartojasi. Bandė mesti žvilgsnį į Tarybos narių pareigas, bet nukrypo į istorinius ir vinco Kudirkos parašyto Lietuvos himno žodžių svarstymą. Išėjo pamokslėlis, kokių dažnai girdime vyresniųjų paskaitose.

Žodį tarė į vakaronę užklydę Ohio apyg. pirm. dr. Antanas Butkus ir Hot Springs apyl. pirm. Steponas Ingaunis. Pastarasis prašė Apyg. ir Krašto valdybų pirmininkus aplankyti jų apylinkę, nes tokie vizitai pagyvina veiklą ir sustiprina.

Iš visų pranešėjų išskirtinas Vytautas Janušonis, vykusiai ir ryškiai perdavęs mažųjų lietuvių telkinių problemas. Provincijose mažai lietuvių būreliai, proporcingai imant, atlieka daug daugiau, kaip didžiosios lietuvių kolonijos.

Diskusijų metu nieko naujo nepaaiškėjo, o Tarybos narių pareigos taip ir liko neišryškintos.

Betgi į Tarybą renkame veiklesnius ir ryškesnius asmenis, iš kurių tikimasi didesnės talkos bendruomeniame darbe. Tarybai nepakanka išsirinkti prezidiumą, Krašto valdybos pirmininką ir komisijas. Tarybos nariai turi būti artimam kontakte su Krašto, apygar-

dų bei apylinkių valdybomis ir padėti atlikti sudėtingesnius ir platesnius užmojus.

Ir šiame susirinkime pasigedome gausesnės Tarybos narių dalyvavimo.

Vakaronėje buvo apie 50 žmonių.

JAUNIMO TEATRAS

Š. m. rugsėjo 23 d. Jaunimo Centro didžiojoje salėje buvo pakartota W. Shakespearo 5 veiksmų komedija "Vasarvidžio nakties sapnas", išversta Antano Miškinio. Pastatymas ir režisūra muziko Dariaus Lapinsko.

Premjera įvyko š. m. gegužės 20 d., toje pačioje salėje su kiek pakeistu vaidinimų sąstatu. Ir premjeroje ir šiame pakartojime dalyvavo apgailėtina labai mažai žmonių.

Visi aktoriai yra jauni, neišaugę iš aukštesniųjų mokyklų suolų. Režisierius turėjo gerai padirbėti, kad jaunuosius aktorius tinkamai paruošti vaidinimui. Lietuvių kalba ir tarimas pakankamai geri, tik garsai dažnai dingdavo scenos užuolaidose, nepasiekę klausytojų ausies.

Dekoracijos nesudėtingos ir vaizduotės pagalba aplinka lengvai susidaroma, bet tas žiūrovų nevargino, nes programoje pateiktas veikalo turinys palengvino vaidinimo eigoje susigaudyti.

Greta gyvų, judrių žmonių, įvesti garsiniai efektai ir kalbos iš juostelių. Nepasakyčiau, kad tas pagyvino ar paryškino veiksmą. Garsikalbių techniškai trūku-

mai, padėtį dar labiau pablogino ir žiūrovus blogai nuteikė.

Bendras išpūdis geras, nors apranga ir dekoracijos neįprastos, bet šių laikų teatruose plačiai naudojamos. Iš jaunųjų aktorių D. Lapinskas išspaudė ką galėjo. Jauniesiems aktoriams nauja keleriopa: išmoksta scenoje tinkamai laikytis, savo judesius kontroliuoti ir lietuvių kalbos tarimą apšifuoti. Mūsų jaunuoliai nepratę tarpusavyje lietuviškai kalbėti, tai nors scenoje tą kalbą yra priversti naudoti.

Jaunimo teatras turi valdybą, kurią sudaro: Ilona Dapkienė, Salomėja Daulienė ir Danutė Viktorienė. Valdyba, ar tikriau aktorių tėvai neša finansinę naštą.

Šiame vaidinime dalyvavo: Rimas Viktora, Audrius Viktora, Violeta Dirvonytė (du vaidmenys), Edvardas Šulaitis, Vytautas Šulaitis, Laima Šulaitytė, Nida Pemkutė, Raminta Pemkutė, Vida Momkutė, Daiva Mikūnaitė, Audrė Budrytė, Laima Vadeišaitė, Aušrinė Mikutaitytė. Girdėjosi Oberono žodžiai iš juostelės.

Apšvietimas Vidos Momkutės.

Po vaidinimo visi dalyviai ir svečiai buvo pavaišinti.

Užsklanda

Nežinomos priežastys, kodėl teatro pastatymai nesulaukia platesnio visuomenės dėmesio. Visi kalbam ir rašom, kad jaunimas per mažai dalyvauja lietuviškame gyvenime, bet kai jie konkretų dalyką padaro, tai lie-

tuviškoji visuomenė lieka pasyvi. Kas čia kaltas: veikalas, pastatymas, režisūra ar kitokios priežastys?

Tiesa, ir pastarajame renginyje tebuvo vos keli jaunuoliai, o didžiausią žiūrovų dalį sudarė mamytės, tėveliai, seneliai ir kiti žilagalviai pensininkai. Reikėtų jaunimo renginius užplėsti ir pasidžiaugti jų pastangų vaisiais, bei parodyti tinkamą dėmesį.

★

Š. m. spalio 14 d. 3 val. p. p. Jaunimo Centro didžiojoje salėje, MARGUTIS rengia smuikininkės Elenos Kuprevičiūtės-Bergen ir pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertą. Bilietai gauti Vaznelių prekyboje ir Margutyje.

Visi kviečiami šiame koncerte dalyvauti.

BRIGHTON APYLINKĖS VAKARAS

Viena iš gajausių ir veikliausių LB Brighton Parko (Chicagoje) apylinkių, vadovaujama veiklaus visuomenininko Juozo Šlajaus, išleido biuletinį, kuriame pateikia žinių iš apylinkės veiklos. Jame rašoma apie apylinkės stiprybę, įvykusius Tarybos rinkimus, liuanistinę mokyklą (Nekalto prasidejimo) ir skelbia IV PLJ kongresui aukavusiųjų sąrašą.

Brighton Parko apylinkės tradicinis rudens vakaras rengiamas š. m. spalio 13 d. 7:30 val. vak. Aižinų (buv. Pakšto) salėje. Nuotaikingą programą atliks Lemon-to jaunimo ansamblis, vad. Rasos Soliūnaitės. Šokiams

gros Balio Pakšto orkestras. Vietas rezervuoti pas valdybos narius.

Apylinkės valdybą sudaro: Juozas Šlajus (pirm.), Pranas Nadas, Simas Jokūbaitis, Benediktas Lungys, Salomėja Daulienė, Ona Naureckienė, Vytautas Dijokas, Romas Sakadolskis ir Vytalis Utara.

Visa lietuviškoji visuomenė kviečiama šiame pokylyje dalyvauti.

POPIEŽIUS MARQUETTE PARKE

Popiežius šį penktadienį, spalio 5 d., 9 v. ryto pravažiuos California Ave ir, galimas dalykas, kad sustos minutei tarp 67ir 69 St.

Lietuviai kviečiami masiniai dalyvauti.

• A. a. Marija Kasakaitytė, buvusi ilgametė Kauno gimnazijos mokytoja, po sunkios ir ilgos ligos Chicagoje, mirė rugsėjo 26 d. po pietų. Pašarvota buvo rugsėjo 27 d. Petkaus Marquette laidojimo koplyčioje. Palaidota rugsėjo 29 d.

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED AUTOMATIC SCREW MACHINE SET UP MEN For ACME Gridley, Automatics. Must be able to set up work from blue prints & close tolerances. New growing shop with real growth potential. WRITE OR CALL UNIVERSAL SCREW PRODUCTS INC. 1111 RACE ST. LANSING, MICH. 48906 517-485-2121 (33-39)

REGISTERED NURSES URGENTLY NEEDED

BECAUSE of U.S. medicare ruling, Wayne County Hospital in Iowa must hire at least 4 Registered Nurses. Located in Corydon, South Central Iowa, with progressive school systems & churches, recreation, less than 20 miles to Lake Rathbun, local golf, swimming & tennis. 30 bed hospital with 4 doctors, offering primary care, emergency care, obstetrical service, 2 bed ICU-CCU, regular surgery schedule.

ALSO NEEDED REGISTERED LABORATORY TECHNOLOGISTS ASCP WITH KNOWLEDGE OF X-RAY

ambulance service with 2 up-to-date ambulances and 8 EMT's available. Also state-wide helicopter service for patients to Des Moines & Iowa City. Wages to meet or exceed state average levels. Will consider payment of portion of expenses for interviews.

Apply call or send resume with photo encouraged to: ADMINISTRATOR hours 10 am to 3 pm

WAYNE COUNTY HOSPITAL 417 S. E. ST.

Corydon, Iowa 50060 515-872-2260 collect (37-46)

WANTED SHEET METAL JOURNEYMAN Must be able to layout, read blue prints, and burn. MACHINIST GRADE 1 Must be familiar with machine shop functions and procedures, die repair and/or die building experience necessary. Full fringe benefits including. Only experienced need apply. Contact JIM LAWRENCE, 313-386-1880, ext. 217 between 8:30-4 pm. (37-40)

WANTED MILLWRIGHT

Permanent opening for journeyman millwright. Good working conditions and full package of fringe benefits.

APPLY: JAMESTOWN CHINA CO. 261 Church St. Mt. Clemens, Mich. 48043 (37-40)

WANTED EXPERIENCED ALL AROUND MAINTENANCE MAN FOR HEAT TREAT SHOP. Good wages & benefits. APPLY IN PERSON ENGINEERED HEAT TREAT INC. 31271 Stephenson Hwy. Madison Hts., Mich. 48071 An Equal Opportunity Employer (38-44)

Kad aš turėjau Šiauliuos Giedrėlę, vedžiau šokdinti kas vakarėlį...

Oi lylia lylia, oi lylia lialia, vedžiau šokdinti kas vakarėlį... Šimšės kalnely vis vaikštinėjom, įsimylėti dar negalėjom...

Bruožis (vienas). Bent studentų galvos! Galvoti bijo. Bailūs, kaip zuikiai, išsigando žodžio genijus! Arba ir manijakas: mokslo darbe tai pati veržlioji minčių santalka, tai tikslinga susikaupimo įtampa... Tik tuo būdu pravys naujos žinytų versmės... Ideali būseną tikrai pažangai... O ašen tuo tarpu noriai pabendrausiu su genijais, nors kai kurie ir turi manijako bruožų. Padori draugystė per knygų puslapius. Arba ir atvaizdai. Štai (žiūri į paveikslą), daktaras Kudirka, sukūręs genialų poosmą: LIETUVA, TĖVYNE MŪSŲ, TU DIDVYRIŲ ŽEMĖ! Ši giesmė amžina — nemirs, kol pasaulis gyvens. O autorius — kaip žmogus, medikas ir kovūnas už laisvę — kai kam atrodo tikras manijakas. Užuoť iš eskulapo verslo auksą pilstęs ir riebių juosmenį tukinęsis, jisai, vienišas beturtis ir mirtinas džiovininkas — kaip apkvaisėlis ryžosi grumtis su milžinu Rusija! Su Maskvos didybe ir galybe, kaip Dovydas prieš Galijotą. Ir laimėjo, ar ne stebuklas? Jis paaukojo savo gyvybę ir talentus dar tik savo vaizduotėje svajojamai, Lietuvai, kuria tuomet niekas netikėjo... Ir Kudirka jaunas nužengė tiesiai į Naumiesčio kapus, gyvybės auką savo vizijai paklojęs... Bet tik toki ekstremistai idealistai stebuklus įvykdo! Mes kiti — tarsi skruzdės prieš jį, lietuvišką genijų... O mane itin domina mįslė: kaip iš vergijom užuityt artojų, paprastoj sodiečio grįčioj, galėjo gimti šitoks dvasios milžinas, didvyris karžygys už tiesą ir žmoniškumą?

Guoba (milus vilki, medpadžiais avi, storas portfelis; sėdasi, išsiima užkandį, žemaičiuoja kiek). Atleisk, kolega, čia taip ramu, noriu papietauti.

Bruožis. Taip, kai žmogus giliai mąsto ir protu dirba — jokio triukšmo nėra.

Guoba. Tai aš... tamstai netrukdyčiau?

Bruožis. Visai ne. Savo ištekliais pietauk, kur panori. Tik neprašyk, kad aš vaišinėčiau, tuo tarpu nė plutos, anei

sudilusio cento. Vien knygų apščiai — irgi sočios vaišės...

Guoba. Tai gal... galima pasiūlyti? Štai žiaunelė, ašakota, su diršėm, bet alkanam — kaip meduolis. Iš mano tėvo dirvos (didžiojojasi), gera duonutė, sveikai ajerais pakepta, tai ne svetimi kepsniai. Truputį kietoka, įdžiūvo — iš toli gabenau, nuo pat Plungės. Atsiboginau kepalą, užteksiu mėnesiui, sočiai studijuosius savo matematiką. Še, ir sviesto užtepta — irgi mano tėviškės juodmargių grietinės, viskas sava.

Bruožis (valgo). Gera duona iš tėvo artos dirvos. Šventa duonelė saviškių auginta.

Guoba. O patsai — neturi tėviškė? Neatsigabeni puskepalio?

Bruožis. Neturiu tėvo jau aš nei dirvų, anei juodmargių. Nė tokios duonos. Nors kietoka ir juoda, bet — kūną ir sielą sotina. Bet rimti mokslai ir visi svarbūs darbai tain pat visada kieti.

Guoba. Tai gal pats — pyragais minti, kaip ponai bajorai arba miestų baltarankiai?

Bruožis. Ne, mes paprasti, garbingi žmonės. Mano mama našlė — skalbėja. Menkas jos uždarbis, ir mano kišenė vis apytuštė. Bet todėl mokslui alkis didelis. Tiktus pietus perku tik šventadieniais, o šiaip — asketiškai, daugiau dvasiniu maistu. Tiesą tariant, pasninkas ir kūnui sveika, net protą lakiau pakursto...

Guoba. Bet... sunku turbūt. Ar ištversi taip, jei vis nesotus?

Bruožis. Sunkoka, žinoma. Bet ir nauda: valią, ištvermę grūdina. Išmoksti kliūtis nugaltėti. Be sunkumų juk niekur nėra laimėjimų. O retai pietaujant valgis būna — kaip Lukulo vaišės. Tas pabadavimas retkarčiais — lyg atsipalaiduoti nuo medžiaginių sunkumų, gali grynai susitelkt vien dvasios polėkiams. O riebuliai smaguriautojai — tik žeme kaip sraigės šliaužioja, aukštyn į idėjų skaidros pasaulius niekad nepakyla...

Guoba. Atleisk, kolega, jei galiu paklausti: koki mokslą eini?

(Bus daugiau)

Bostono lietuviai

MIRĖ ARVYDAS VAIČJURGIS

Mirtis yra labai nemielia ir nelaukiama viešnia. Dažniausia esame prate matyti ją, kada ji aplanko jau gerokai vyresnio amžiaus ir net bebaigiančius savo amžių. Bet ir tada ji palieka daug skausmo ir liūdėsio artimiesiems ir draugams. Tačiau ji yra labai baisi ir neapsakomo skausmo nešėja, kada ji aplanko jaunus, vos pražydusius gyvenimui. Taip ji padarė ir rugsėjo 13 d. Tą dieną staigiai mirė Arvydas Vaičjurgis, kuris buvo bebaigęs 35-sius savo gyvenimo metus. Jo tėvams Valerijai ir inž. Juozui Vaičjurgiams, o taip pat sesutei Birutei Šležienei buvo lyg baisaus plėšiko įsiveržimas į jų namus, kuris nusinešė jų sūnaus ir brolio gyvybę.

Arvydas Vaičjurgis gimė 1944 m. lapkričio 14 d. Vokietijoje, II-jo Pasaulinio karo sukuriuose, kai jo tėveliai, palikę savo tėvynę, kaip ir tūkstančiai kitų lietuvių, traukėsi į vakarus nuo artėjančių raudonųjų gaujų, tikėdamiesi karui pasibaigus vėl sugrįžti į gimtuosius namus. Viltys nespildė ir teko ilgesnį laiką pasilikti Vokietijoje. Kada karui pasibaigus prasidėjo didžioji emigracija iš DP stovyklų į visus pasaulio kraštus, Vaičjurgiai emigravo į Ameriką, ir žinoma, kartu su jais ir mažytis Arvydas. Po kelių gyvenimo metų Bostone, Arvydas pradėjo lankyti šv. Petro lietuvių parapijos mokyklą, kurią baigęs stėjo į Bostono Technikos aukštesniąją mokyklą, o ją baigęs į Northeastern universitetą. Jame studijavo mechaninę inžinierią ir gavo inžinierijos mokslo laipsnį. Būdamas jaunuoliu, Arvydas priklausė jaunimo organizacijom, šoko tautinius šokius ir buvo veiklus skautų eilėse.

Veik dvyliką metų Arvydas dirbo didžiojoje Raytheon bendrovėje. Ilgesnį laiką tos bendrovės Missile Systems Division. Bendrovės viršininkų pastebėtas kaip gabus ir labai darbštus, buvo pasiūstas į specialius kompiuterių kursus, kuriuos baigęs, ten savo įgytas žinias pritaikė inžinierijos projektavimo darbams. Taip pat tos bendrovės buvo pasiūstas ir kurį laiką dirbo Tennessee valstijoje prie ypatingų projektų.

Arvydas Vaičjurgis labai mėgo savo profesiją, net ir daug laisvalaikio valandų praleisdamas moksliniams, technologiniams projektams ir bandymams. Buvo labai mėgiamas savo bendradar-

bių ir viršininkų. Už tat ir jo šermenys bei laidotuvėse dalyvavo nemažas skaičius tos bendrovės tarnautojų ir net viršininkų. Raytheon bendrovės tarnautojai jo šermenų metu sudėjo net \$75.00 Lietuvių Fondui. Ir savo tėveliams Arvydas buvo labai paslaugus. Bet kokie namų apyvokos darbai, kur buvo reikalingi pataisymo ar pagerinimo, jo mielai buvo atliekami.

Arvydas labai mėgo skaityti knygas ir laikraščius. Dar pačioje vaikystėje jis perskaitė virš 100 lietuviškų knygų, kurios buvo jo tėvų bibliotekoje. Už tat jo tėvai paskyrė šalia aukų įvairiems lietuviškiems fondams, ir lietuviškiems laikraščiams: dienraščiui Draugui \$30.00, o savaitraščiui Darbininkui ir Dirvai po \$20.00. Tai prasmingos aukos.

Tiesa, prieš 14 metų Arvydo sveikata buvo sušlubavusi. Tada jam buvo padaryta širdies operacija. Iš jos pagyjęs, jis jautėsi visai gerai. Nei jo tėvai, nei sesutė nepastebėjo jokių jo negalavimų. Jis daug dirbo ir gyveno normalų gyvenimą. Be to, jo filosofija buvo — nesiskusti ir savo rūpesčių bei vargų nekrauti kitiems, Nepaisant jo filosofijos, jis visą laiką dirbo ir jautėsi gerai, todėl ir nebuvo reikalo skustis. Bet rugsėjo 12 d. 3 val. p. p. Arvydas pasijuto blogai. Jo motina skubiai iškvietė greitąją pagalbą ir nuvežė į St. Elizabeth ligoninę, o sekančios dienos ryte jis mirė. Mirties metrikeje pažymėta, jog mirė rugsėjo 13 d. 7:20 val. ryte. Ir koks nesuprantamas sutapimas, Arvydas namuose ant savo rašomojo stalo turėjo elektrinį digital laikrodį. Kai po jo mirties jo mama įėjo į jo kambarį, tas jo laikrodis rodė 7:27 val. ir buvo sustojęs, nors buvo įjungtas ir švietė. Taip jis sviečia ir rodo 7:27, bet nebeina.

Arvydo Vaičjurgio šermenys ir laidotuvėse dalyvavo jo giminės atvykę iš kitų valstijų, o taip pat daug jo draugų bei bičiulių. Jo karstą į bažnyčią, iš bažnyčios ir kapinėse nešė jo draugai. Palaidotas iš šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčios po šv. Mišių, kurias atnašavo kun. klebonas Albertas Kontautas, rugsėjo 15 d. Forest Hills kapinėse, į kurį palydėjo gausi automobilių vilkstinė. Kapinėse švietė skautai saulė, pūtė žvarbus vėjas. Kunigui Kontautui atkalbėjus paskutines maldas, visi skirstėsi, o Arvydas Vaičjurgis pasiliko šiame mirusiųjų mieste ilsėtis amžinai. Visi atlydėję Arvydą į šią am-

Toronto "Volungės" koncertuos Laisvės Varpo parengime Bostone, spalio 7 d.

žino poilsio vietą, senu lietuvišku papročiu pakviesti į p. p. Vaičjurgiu namus užkandžiams.

Nuliūdime pasiliko Arvydo tėvai: Valerija ir Juozas Vaičjurgiai, sesuo Birutė Šleženė, močiutė Veronika Liaubienė ir daug kitų gimių, draugų bei bičiulių.

Ilsėkis, Arvydai, Viešpaties ramybėje.

Arvydo Vaičjurgio šermenų metu aukojo: Lietuviškosios skautybės fondai: Jūrų Budžių būrelis \$30.00, po \$25.00 R. ir R. Bričkai, Biknaičių šeima, po \$20.00 Laima ir Michael Cahoon, D. M. D., J. ir V. Vaičjurgiai, po \$10.00 A. ir O. Andriulioniai, J. Špakevičius, I. ir K. Nenortai, Č. Mickūnas, A. Dabrila, L. ir Č. Kiliuliai, I. E. Manomaičiai, O. ir A. Ščiukos, S. Šmitienė ir \$2.00 E. A. Spinelli; Lietuvių Fondai: Raytheon Company Fellow Employees, Dept. 7164 \$50.00, \$30.00 O. ir A. Šležai, po \$25.00 B. ir R. Šležai ir Raytheon Co., po \$20.00 L. ir V. Senutos, A. ir K. Šimėnai, A. ir J. Dačiai B. Adomavičiūtė, K. ir O. Adomavičiai, R. ir R. Veitai, B. ir I. Veitai, J. Leščinskienė, J. ir S. Gimbutai, F. ir V. Izbickai, A. ir V. Girniai, V. ir A. Liaubai, V. ir J. Vaičjurgiai, po \$10.00 A. ir J. Matjoškos, A. Mažiulis, B. ir G. Mickevičiai, B. ir I. Galiniai, G. ir B. Vaičiai, O. Vilėniskienė, T. ir I. Janukėnai, Lapšių šeima, Č. Mickūnas, J. ir R. Rasiai, A. ir S. Baltušiai, A. Andriušienė ir \$15.00 A. ir V. Kubiliai; Tautos Fondai po \$25.00 A. ir A. Januškos, A. Morarty, \$20.00 S. ir J. Činčys, \$15.00 J. ir V. Vaičjurgiai, \$10.00 P. ir A. Žičkai ir \$5.00 P. Jakutienė. Viso visiems fondams ir spaudai suaukota \$907.00.

Bostone susidarė jau tradicija, kad šermenų metu vietoje gėlių daug kas aukoja įvairiems lietuviškiems fondams. Gėlės greitai nuvysta, o čia įamžinamos mirusiųjų pavardės.

P. Ž.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

ATSKRENDĄ VOLUNGĖS

Kasmet pavasarį ir rudenį Laisvės Varpas suruošia du kultūrinius renginius, kuriuose programai atlikti pakviečia vis naujus, dar negirdėtus dainininkus, instrumentalistus, aktorius ar chorus. Dabar dideliu susidomėjimu laukiama šių metų rudens koncerto, kuris įvyks spalio 7 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje. Koncerto programai atlikti iš Toronto, Kanados, atskrenda Volungės. Tai didelė atrakcija Bostono ir apylinkės lietuviams. "Volungė" yra moterų ansamblis iš Toronto. Po to ansamblio koncerto Chicagoje apie jį "Drauge" skaitėme: "...čia koncertavo naujas, šaunus, Toronte sukurtas muzikinis vienetas, pasirinkęs paukščių giesmininkų volungių vardą... Visos dainininkės labai jaunos — jų vyriausios amžius siekia 28 metus. Daugumoje yra mokyklose muzikoj išsilavinusios, o vadovė — baigusi konservatoriją, muzikos magistre... Koncerto metu "Volungės" pasirodė kaip aukšto meninio lygio, gražiai susidainavę ir puikiai dirigentės paruoštas muzikinis vienetas. Repertuaro parinkimas labai vykęs; jame nebuvo populiarumą gaudančių šūkavimų, pigios muzikos. Klausytojai "Volunges" labai šiltai sutiko, daugelį kartų prašė dainas pakartoti... Čikagiškiai jas nuoširdžiai išlydėjo, turėdami vilčių vėl sulaukti Chicagoje".

Lietuvių Dienos apie "Volungę" taip atsiliepė: "Jos gražiai susidainavusios. Publikos dėmesį pagauna dainų švelnumas, tiksliai perteikiamais niuansais, ne balsų trankumu, nedetonuoja, dainuoja įsijausdamos į kūrinį, su visu nuoširdumu. Jų dainuojamos melodijos liejasi tai romantišku svajingumu, tai liaudišku paprastumu. Dainininkės jaunos, melodijos liejasi tai romantišku svajingumu, tai liaudišku paprastumu. Dainininkės jaunos, patraukliuose tautiniuose drabu-

žiuos. Į savo dainas įveda ir vaidybinio elemento — tai veido išraiška, tai rankų judesiais, tai persigrupavimu, įnešdamos naujo gyvumo".

O reiklus muzikos kritikas Algis Šimkus pabrėžia, kad "Jų vadovė Dalia Skrinskaitė-Viskontienė sugebėjo... išgauti tikslią intonaciją su pažymėtina malonių sąskambiu ir pastebima interpretacija. Taip pat negalima nepabrėžti jų aiškios lietuviškos tarsenos. Jų dainose ne vienas žodis nelieka nesuprastas, ir klausytojui nereikia spėlioti, kaip vieno kito mūsų solisto atveju, kokia kalba dainuojama. Nors dauguma dainininkių yra jau išėvičioje gimusios, jų tarsenoje nesigirdi svetimybų atgarsių".

O Bostone Kultūriniam Subatvakary prelegentas Edvardas Meilus parodė skaidrėse Volungės iš IV PLJ kongreso, kur jos atliko meninę programą ir labai puikiai jas įvertino.

Šie atsiliepimai apie "Volungę" patvirtina tą susidomėjimą, kurį rodo jos pasirodymu ne tik Bostono ir apylinkės, bet taip pat tolimesnių vietovių lietuviai.

Bet geriausia bus įvertinti Volunges, kad jos pasirodys mūsų padangėje spalio 7 d. Laisvės Varpo koncerte, ir jas išgirdus ir pamąčius patiems.

VILNIAUS UNIVERSITETO 400 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS

Vilniaus universiteto sukahties iškilmingas minėjimas-akademija įvyks š. m. spalio 14 d. (sekmadienį), 3 val. p. p. punktualiai, Gasson Hall (pagrindinėje salėje) Boston College, 140 Commonwealth Ave., Chestnut Hill, Boston, Mass.

Programoje: Boston College prezidento kun. J. Donald Monan, S. J. žodis, Providence College profesoriaus kun. dr. Antano Jurgelaičio OP paskaita "1579-1773 metų Vilniaus universiteto veiklos laikotarpis", Bostono universiteto prof. dr. Stasio Goštauto paskai-

ta "Vilniaus universitetas nuo 1773 metų iki mūsų laikų", Vilniaus universiteto panorama skaidrėse su inž. Romo Bričkaus komentarais.

Po iškilių bus priėmimas dalyviams ir svečiams.

Vilniaus universiteto 400 metų sukaktuvinis minėjimas bus reprezentacinio pobūdžio įvykis.

Minėjamą rengia Lietuvos Bendruomenės Bostono apygardos valdyba.

IŠ LIETUVIŲ DIENOS

Rugsėjo 23 d. Maironio parke, Shrewsbury, įvyko LB Bostono apygardos su-ruošta tradicinė 8-ji Lietuvos Diena. Į šią dieną suvažiavo lietuviai iš įvairių apylinkių ir labai gausiai. Vyko dail. Jono Rūtenio tapybos ir lietuvių pritaikomojo meno darbų paroda. Šia pačia proga buvo paminėta ir 75 metų sukaktis nuo spaudos draudimo panaikinimo. Apie šią sukaktį kalbėjo vyresnės kartos atstovas, redaktorius ir spaudos bendradarbis Vytautas Širvydas iš Nashua, N. H. Širvydai jau suėjo 81 metai, o spaudoje dirba nuo 1917 metų. Tačiau jis yra dar žvalus nemata plunksnos darbo ir dabar, o be to, turi ir gerą atmintį. Jis minėjo, kaip lietuviai iš-eiviai Amerikoje kovojo už spaudos laisvę, leisdami laikraščius ir knygas, kas buvo uždrausta jų tėvynėje.

Ta pačia proga buvo suvaidintos ištraukos iš K. Inčios dramos "Vincas Kudirka". Vaidino Bostono lietuvių dramos sambūrio nariai, vadovaujant režisorei-aktorei Aleksandrai Gustaitienei. Jiems dar talkino ir rašytojas Antanas Gustaitis. Grimavo rašytojas Stasys Santvaras. Vaidino: Danielius Averka, Pranas Averka, Vladas Bajerčius, Kazys Barūnas, Andrius Dilba, Marija Gineitienė, Jurgis Jašinskas, Rozalija Petronienė, Angelė Vakauzienė.

Šis vaidinimas ne vienam žiūrovui išspaudė ašarą, nes aktoriai pavaizdavo tą kovą už lietuvišką rašytą žodį, kuris ir dabar pavergtoje tėvynėje bandomas nuslopinti, tai gyvai ir taip išgyventai, kad viskas atrodė tikra ir realu. Visi aktoriai atidavė visa, ką geriausiai galėjo. Ir dar labai miela pažymėti naują to sambūrio dalyvį Andrių Dilbą, kuris yra tik vienuolikos metų, bet kuris puikiai jungėsi prie visų kitų ir vaidyba ir lietuvių kalba. Jis yra Bostono Lituanistinės mokyklos mokynys.

Iš viso, lietuviai mėgstame vaidinimus, o ypatingai šis buvo pritaikytas tai su-kakčiai paminėti.

Ši Lietuvos Diena Maironio parke, sakykime, vispusiškai yra pasisėkusi. Puiki dienos programa, pietūs,

paroda ir susitikimas su bičiuliais ir pažistamais ir iš tolimesnių apylinkių. Padėka jos organizatoriams, o taip pat Maironio parko vadovybei, kuri be užmokesnio duoda tokias puikias patalpas.

IŠ KULTŪRINIO SUBATVAKARIO

Š. m. pirmas Kultūrinis Subatvakaris įvyko rugsėjo 22 d. Tautinės Sąjungos namuose, So. Bostone. Subatvakarį pradėjo pirm. inž. Ed. Cibas, pristatydamas vakaro prelegentą Edvardą Meilų iš Worcesterio. Meilus esąs baigęs Worcesterio Politechnikos Institutą Magna cum laude pažymiu, o dabar tęsia studijas daktaro laipsniui. Yra labai veiklus lietuviškame gyvenime. Worcesterių veda lietuvių radijo valandėlę, kuri yra perduodama du kartu savaitėje ir jau veikia penki metai. Šiais metais buvo IV PLJ kongreso dalyvis.

Prelegentas Meilus supažindino su jaunimo kongreso darbais, rūpesčiais, tikslais ir veikimo ateities gairėmis. Paskaitė gerą dalį priimtų rezoliucijų. Tos rezoliucijos yra taip puikiai paruoštos, kuriose sielojasi visais lietuviškos veiklos darbais kaip tėvynėje, taip ir išeivijoje. Visose rezoliucijose akcentuoja lietuvių kalbą, kuriais reikia rūpintis, akcentuojamas remimas lietuviškų veiksmų išeivijoje. Tos rezoliucijos atspindi visų lietuvių sielojimąsi ir rūpesčius.

Būtų labai gerai, jeigu tos rezoliucijos virstu tikrove, o ne tik žodžiais, surašytais ant popierio. Tačiau, jeigu jie pajėgė taip gerai viską formuluoti, tai reikia manyti, kad bus dedamos pastangos ir jų įgyvendinimui. Tik maža liūdna gaida. Prelegentas buvo jaunimo atstovas, buvo kalbama apie jaunimo veiklą, bet į šį subatvakarį, be poros jų atstovų, daugiau nesimatė jaunimo. Buvo kaip ir visada, vyresni.

Po geros paskaitos, prelegentas parodė daug skaidrių iš to jaunimo kongreso darbų ir vietovių, kuriose vyko tas kongresas, o taip pat ir kitų istorinių vietovių kaip Anglijoje, taip ir Vokietijoje.

BOSTONO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• Spalio 7 d. Laisvės Varpo rudens koncertas Lietuvos Piliečių Draugijos salėje, So. Bostone.

• Spalio 13 d. Tautinių šokių vakaras įvyks Lietuvos Piliečių Draugijos salėje, So. Bostone.

• Spalio 14 d. Lietuvos Bendruomenės Bostono apygardos rengiamas Vilniaus universiteto 400 metų sukakties minėjimas, BC Bostono kolegijoje.

V. s. Česlovas Kiliulis, Gilwellio kursų organizatorius ir vadovas (kairėje), ir naujai baigusieji kursų skautininkai: Jonas Asminas, Stasys Ilgūnas, Vidmantas Rapšys, Mykolas Banevičius, Stefa Gedgaudienė, Jonas Lileikis ir Gilanda Matonienė.

Nauja gilvelistų laida

V.s. Česlovo Kiliulio rūpesčiu, pirmą kartą mišri lietuvių skautų vadovų grupė buvo pakviesta dalyvauti amerikiečių organizuojamuose aukščiausiose skautų vadovų kursuose.

1977 m. rugpiučio mėn. Camp Wanocksett stovyklavietėje vykusiuose NE1-45 Miško Zenklo kursuose dalyvavo dvi lietuvių skautininkų skiltys - gražiai užsirekomendavusios stovykloje ir sėkmingai atlikusios užduoties darbus skirtu laiku.

S.m. rugpiučio 25 d. Atlanto Rajono Stovykloje 'Svyturys', iškilmingoje vadovų sueigoje, švenčiant 25-ųjų metų rajoninio stovyklavimo sukaktį, buvo išpūdingai atžymėta ir gilvelistų kursų užbaigimas.

Miško Zenklo kursų baigimo pažymėjimai ir gilvelistų insignijos buvo įteikta Jonui Asminui, Mykolui Banevičiui, Stefai Gedgaudienei, Stasiui Ilgūnui, Jonui Lileikiui, Gilandai Matonienei, Vidmantui Rapšui ir kun. Antanui Saulaičiui (persiunčiant). Tos pačios laidos gilvelistams - Antanui Gudaičiui, Irenai Kere-lienei, Lilei Milukienei, Kostui Nenortui, Jonui Paroniui,

Atlanto rajono skautų Svyturio stovyklos vadovai ir svečiai prie sukaktuvinio vaišių stalo pušų prieglobstyje.

Juozui Raškiui ir Liudai Rugienienei tai buvo įteikta anks tyvesnėmis progomis.

Si dviguba šventė vaizdžiai išryškino Skautijos siekį - augti ir ugdyti - dalinantis darbu ir laimėjimais, nesiribojant vien savo vietovės apimtimi.

Gili padėka priklauso kursų organizatoriui v.s. Česlovui Kiliuliui ir dalyvavusių skilčių

globėjams - s. R. Jokubauskui ir s. R. Zinui, o taip pat ir Svyturio stovyklos vadovybei, taip gražiai pagerbusiai baigusiuosius.

Linkime, kad augančios gilvelistų eilės nauja energijos banga dar tvirčiau įsijungtų į Skautybės ugdymą, užkrėsdami tuo ir mažiau veiklius!

(s)

PHYSICAL THERAPISTS

The patients are waiting!

YOU can provide the in patient and out-patient therapy they need. We have a position at the Riverside Correctional Facility in Ionia and the State Prison of Southern Michigan in Jackson.

EXCELLENT FRINGES!

AND...

\$15,996 — \$19,257

depending on experience

(Effective Oct. 1, 1979)

CALL NOW!

KEN PETERSON
OPERATIONS COORDINATOR
DEPARTMENT OF CORRECTIONS
OFFICE OF HEALTH CARE
517-373-6634

(An E. O. E. Employer, F/M/H/V)

(39-40)

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

ŠVYTURIO KUOPOS ISVYKA

Jūrų šaulių "švyturio" kuopos piknikas suruoštas rugsėjo 16 d. stovykloje "Pilėnai" buvo visais atvejais sėkmingas. Ir diena pasitaikė graži ir svečių užtektinai atvyko. Į šį pikniką buvo atvykęs ir visą dieną Pilėnuose praleido buvęs tos kuopos pirmininkas Mykolas Vitkus su žmona. Mykolas Vitkus ją apžiūrino ir džiaugėsi šios stovyklos grožiu ir jos darbais. O tą dieną jau buvo matomi pradėti darbai statomam žuvusiems dėl Lietuvos laisvės paminklui. Paminklas pagal parengtą agr. Jurgio Baublio projektą statomas toks pat kaip stovėjo prie Lietuvos Karo muziejaus, Kaune. Paminklą stato Mykolas Abarius talkininkaujant kuopos šauliams.

Atvykusieji vaišinosi sėsių šaulių pagamintu skaniu maistu ir gaivinosi. Turtingame šaulių suaukotame dovanų stale bandė savo laimę ir laimėtus vertingus daiktus — dovanas gabeno į savo automobilius.

Sesės šaulės tikrai turėjo gerai pasitempti ir pa-

dirbėti, kad visus pavalgydinus ir pagirdžius. O tą atliko vyr. šeimininkė Stasė Vyčienė talkininkaujant Gracei Valiukėnienei. Su pyragais joms į talką atvyko: Stefanija Paulikienė, Angelė Bukšnienė, Vanda Kimbirauskienė ir Uršulė Jakunskienė. Bare dirbo Kostas Ramanauskas ir Petras Bukšnys, finansus tvarkė Vincas Rimkevičius. Dovanoms bilietukus parduvinėjo Elena Bražiūnienė ir Angelė Bukšnienė. Jų padalinimą pravedė Petras Bukšnys. Be Detroito bei jo apylinkių į pikniką buvo atvykę ir iš tolimesnių vietų. Andrius Leonavičius iš Vokietijos, Marija ir Balys Gražuliai Flinto, Mich. Buvo atvykęs ir Pilėnuose linksmai dieną leido ir LŠ ST Garbės Teismo pirmininkas Marijonas Šnapštys.

Jūrų šaulių "švyturio" kuopos pirmininkas Alfassukys savo padėkos žodyje pristatęs iš toliau atvykusius svečius ir šio pikniko darbininkus, pranešė, kad į kuopą įsirašė Jonas Naujokaitis, o iš kuopos nuolatiniams gyvenimui į Floridą išvyksta kuopos valdybos narys ir šaudymo vadovas

Julius Rinkūnas su žmona taiklia šaudytoja Gabrele ir palinkėjo jiems sėkmės naujoje vietoje įsijungiant į ten esančias šaulių gretas.

Jūrų šaulių "švyturio" kuopos valdyba Dirvos gerinimui iš savo pikniko pajamų paskyrė auką \$25.00 ir per bendradarbį Antaną Grinių įteikė. Ačiū už auką,

NAUJAS ĮSTAIGOS ADRESAS

Advokatas Robertas Selenis savo įstaigą iš Northville perkėlė į Livonia, Mich. ir jo naujas įstaigos adresas yra toks: 32854 Five Mile Road, Livonia, Mich. 48154, tel. 422-3860. Namų telefonas tas pats 422-7649.

Advokatas Robertas Selenis tarp visų kitų darbų pardavinės ir namus ir jo įstaiga vadinasi "SUMMIT REALTY CO."

PAŠVENTINTAS PAMINKLAS

Rugsėjo 20 d. suėjo vieni metai, kai negailestinga mirtis iš mūsų tarpo išrovė uolų visuomenininką, žurnalistą Vladą Selenį.

Metinių proga už jo sielą rugsėjo 22 d. šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas parapijos bažnyčioje atnašavo už jo sielą šv. mišias, o rugsėjo 23 d. Dievo Apvaizdos pa-

rapijos bažnyčioje už Vladą sielą šv. mišias atnašavo svečias iš Romos prof. dr. kun. Paulius Rubikauskas.

Po mišių, dalyvaujant šeimos nariams, giminėms, draugams ir kaimynams Holy Sepulchre kapinėse, Dievo Apvaizdos parapijos kleb. kun. Viktoras Kriščiūnevičius, prie jo kapo, sukalbėjo maldas ir pašventino paminklą.

Šventinimo iškilmėse dalyvavusiems velionies žmona Bronė ir sūnus Robertas su žmona Rita Dievo Apvaizdos parapijos mažojoje salėje surengė pietus, kurių metu LŠS Detroito skyriaus pirmininkas Stasys Garliauskas tarė žodį.

VALDYBOS POSĖDIS

Rugsėjo 24 d. SLA 352 kuopos valdyba Birutės ir Petro Janušų namuose Windsore, Kanadoje, turėjo pirmą po vasaros atostogų posėdį. Posėdyje dalyvavo: A. Norus, B. ir P. Janušai, E. Jodinskienė, P. Bliūdžius ir A. Grinius. Posėdžiui pasibaigus Birutės Januškienės buvome pavašinti.

**DIE CASTING
EXPERIENCED HELP WANTED
DIE CASTERS
MAINTENANCE PERSONS
AND
ENGINEERS**
Salary open for qualified candidates. Complete benefit package. Apply call or write
**NEBRASKA ALUMINUM
CASTING INC.**
P. O. BOX 2062
HASTINGS, NEB. 68901
402-462-5139 (39-40)

OCCUPATIONAL THERAPIST

**THE TEAM ISN'T COMPLETE
WITHOUT YOU!**

The psychiatric team at therapy — Licensed Mental Health Hospital at the Riverside Correctional Facility needs an Occupational Therapist.

EXCELLENT FRINGES!

AND...

\$15,996 — \$19,257

depending on experience

(effective 10-1-79)

CALL NOW!

**MIKE GALLAGHER
ADMINISTRATOR**

**RIVERSIDE CORRECTIONAL FACILITY
IONIA, MICH.**

616-527-0110

(An E. O. E. Employer, F/M/H/V)

(39-40)

JEI JŪS NORITE SIŪSTI

**SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR
VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS**

**NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS
FIRMOS**

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Forest Hills, N. Y. 11375 — 69-40 Fleet St.	212-268-1594
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6530
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N. Y. — 324 E. 9 St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 — 1013 N. Marshall St.	215-WA-5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canayon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8900
Silver Springs, 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Lakewood, N. J. 08701 — 234 Second St.	363-0404
Herkimer, N. Y. — McKennan Rd.	315-866-3939

**OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP
FOR 600 BEDS GENERAL HOSPITAL IN A CONGENIAL HOSPITAL
AND COMMUNITY.**

**REGISTERED NUCLEAR TECHNICIAN-BODY
SCANNER**

**REGISTERED TECHNICIAN-IVPs & ROUTINE
RADIOGRAPHY**

REGISTERED TECHNICIAN-FLUOROSCOPY.

We have the following day shift positions available with excellent salary & fringe benefits:

ALSO

REGISTERED NURSES

FOR ALL SERVICES AND 3-11 SHIFT DIFFERENTIAL \$150.00 PER MONTH. 11-7 SHIFT DIFFERENTIAL \$200.00 PER MONTH. LIBERAL PERSONNEL POLICIES & FRINGE BENEFITS.

APPLY CALL OR WRITE SHARON WILSON,

HARRIS HOSPITAL-METHODIST

1300 West Cannon, Fort Worth, Texas 76104

1-817-334-6303

Equal Opportunity Employer

(39-45)

JOURNEYMAN MACHINIST

Capable of operating a wide variety of machine shop equipment, read blueprints, make own set-up, and work to close tolerance. Must have completed apprenticeship training or equivalent. WAGE: \$10.02 PER HOUR.

JOURNEYMAN MACHINIST

(GRINDER)

All-around machinist, highly skilled in tool and cutter grinding and conventional grinding. 5 or more years experience in cylindrical, surface, centerless tool and cutter grinding required. WAGE: \$10.02 PER HOUR.

CALL TERRY ROSSELL, 522-6700, Ext. 578

UNIDYNAMICS/ST. LOUIS, INC.

472 PAUL AVE.

FERGUSON, MO. 63135

An Equal Opportunity Employer M/F

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
 7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
 6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitos įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.

**Saint
Anthony
Savings**

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
 Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

IX-ojo Amerikos Lietuvių Kongreso Rengimo Clevelando dalis komiteto. Iš kairės sėdi: S. Sankalaitė, B. Natkevičiūtė, A. Mackuvienė, pirm. A. Pautienis, baltos komisijos pirm. O. Jokūbaitienė, J. Budrienė, sekr. ir išdin. K. Karalis. Stovi: A. Garka, vicepirm. V. Jokūbaitis, dr. V. Stankus, A. Tamulionis, A. Jonaitis, J. Virbalis, vicepirm. A. Laikūnas ir B. Nainys. J. Garlos nuotr.

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvį kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBĖS CLEVELANDE

Š. m. rugsėjo 1 ir 2 d., Clevelande įvyko 1979 m. Š. Amerikos Lietuvių Lengvosios Atletikos Pirmenybės, kurias pravedė Clevelando LSK žaibas. Varžybos vyko puikiam Case-Western Reserve Universiteto Eddie Finnigan Field.

Rengėjų štabas, vadovaujamas A. Bielskaus pusėtinai sklandžiai pravedė varžybas. Sekretoriatą sumaniai tvarkė Rita Klirienė-Čyvaitė. Pirmenybės buvo pradėtos trumpomis atidarymo ceremonijomis. Dalyvių paradiui vadovavo Linas Jokūbaitis, LB Clevelando Apylinkės vardu varžybas atidarė valdybos narė Ingrida Bublienė.

Pirmą varžybų dieną oras buvo labai karštas ir drėgnas. Antrą dieną, rungtynių pradžią sutrukdė lietus, tačiau vėliau išsiblaivė ir įgailino varžybas užbaigti.

Varžybose dalyvavo apie 70 lengvatletų, kurių didesnę dalį sudarė vietiniai, Clevelando žaibo nariai. Iš atvykusiųjų buvo Washingtono Vėjas, Detroito Kovas ir Chicagos Lengvatletų Klubas. Tai gana kuklus skaičius. Apgailėtina, kad nebuvo dalyvių iš Kanados, Rochesterio bei New Yorko.

Išskyrus keletą rungčių, pasėkmės buvo vos vidutiniškos. Stiprokas priekinis vėjas gerokai neigiamai atsiliepė į sprintų pasėkmes.

Dėl mažo dalyvių skaičiaus, jaunių A klasė buvo sujungta su vyrais, o mergaičių B kl. — su moterimis. Bene stipriausia pasirodė jaunių C kl. Kitose klasėse tik po vieną kitą iškilesnį dalyvį buvo galima pastebėti. Gerą išpūdį padarė skaitlingas pats jauniausias LSK žaibo prieauklis, įnešęs į varžybas daug entuziazmo ir gyvumo.

Varžybų metu buvo pagerinti 8 š. A. lietuvių pirmenybių rekordai.

Kiekvienoje klasėje už iškiliausią pasekmę buvo skiriama dovanos, kurių laimėtojus patiekiamo:

Vyrų klasėje — šarūnas Stempūzis, Jaunių A kl. — Algis Zylė, Moterų — Vida Kašubaitė, Mergaičių B — Rasa Orentaitė, Jaunių B — Tadas Kijauskas, Mergaičių C — Dalia Kašubaitė, Berniukų C — Gytis Barzdukas, Mergaičių D — Adria Motiejūnaitė, Berniukų D — Vitas Rugienius, Mergaičių E kl. iškiliausia dalyvė buvo pripažinta Kristina Motiejūnaitė, Berniukų E kl. — Danius Šilgails.

Sporto darbuotojo bei lengvosios atletikos veterano Jono Bagdono prisiminimui buvo įsteigta speciali dovana, skiriama ilgiausios distancijos bėgimo laimėtoju. Šiais metais ji atiteko Algiui Miškinui (žaibas), laimėjusiam 5000 m. Ta proga tenka pastebėti, kad J. Bagdono treniruoti Chicagos lengvatletai, po jo mirties nenuleido rankų ir gražus, drausmingas būrelis, vadovaujamas jauno lengvatleto Alio Meilaus, atvyko į Clevelando varžybas.

KIZEVIČIAUS KŪRINIŲ PARODA

Valley Art galerijoje rugsėjo 29 buvo uždaryta Kęstučio Kizevičiaus meno kūrinų paroda. Kaimo idilijos ir gražios rudens gamtos apsuptyje Chagrin Falls miestelyje jauni dailininkai nori parodyti savo pirmuosius brandžius kūrinius, nes čia esančią kuklią Valley Art galeriją lanko meno mylėtojai, daugiausia Pepper Pike, Gates Mills, Chagrin Falls apylinkėse gyvenanturtingesni žmonės.

Kęstutis Kizevičius buvo išstatis 24 kūrinius — medžio ir cinko grafiką, kola-

žus ir litografiją. Grafikos darbai apytikriai buvo 24x20 dydžio, litografija ir kolažai mažesni.

Menininko kūriniuose vyrauja žmogus ir jo gyvenimas. Kęstučio kūryboje žmogų matome tragiškame karo motyve. Medžio rėžinyje "Žmogaus tvėrimas", buvusiųjų žmonių pavyzdžius stebėdamos, rankos iš geometrinių formų dëlloja naujo žmogaus veidą. Stipriausiai žmogaus ir jo pasaulio tragediją vaizduoja keturių grafikos kūrinių serija, pavadinta bendra tema "Karas ir civilizacija". Šios serijos pirmasis kūrinys yra "Karo belaisvis", antrasis — "Naujokas", trečiasis — "Puskarininkis" ir ketvirtasis — "Karo kapelionas". Pastarajame neabejotinai atpažįstame dailininko tėvo veidą, kurį lyg rėmas juosia varpos, kulkos ir kairėje dvielis — "Bringing in the Sheaves" (Pėdų nešėjai).

Kęstutis Kizevičius bakalaurą gavo Clevelando meno institute. Tada jo kūrybos pagrindinė šaka buvo tapyba. Gavęs stipendiją, studijavo grafiką Cranbrook (Michigane) meno mokykloje, kurią baigė su magistro diplomu.

Jaunasis dailininkas 1980 metų pavasarį norėtų surengti savo kūrinių parodą Clevelando lietuvių namų salėje. (js)

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600 737-8601

9837 SOUTH KEDZIE AVENUE

EVERGREEN PARK, ILL. 60642

Tel. 422-2000

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYs MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 913-0910.

PRIEŠŠVENTINIS PRIMINIMAS!

BRANGŪS KLIJENTAI!

Pagal praėjusių metų patyrimą daugelis iš Jūsų artėjant šventėms norės pasiųsti savo giminėms dovaną-siuntinį. Dovana, atsiųsta šventėms, bus daiktinis įrodymas Jūsų meilės ir pagarbos Jūsų artimiesiems.

Paprastai šiuo prieššventiniu laikotarpiu paštas būna perkrautas, kas kartais sutrukdo savalaikį siuntinių įteikimą, todėl, norint išvengti panašių atsitikimų, geriau iš anksto pasiųsti Jūsų šventinius siuntinius.

Kaip ir praėjusių metų sezono, firma **COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION**, užsiimanti licenzijuotų siuntinių siuntimu į Estiją, Latviją, Lietuvą, Ukrainą ir į visus kitus Tarybų Sąjungos gyvenamus rajonus, visada pasiruošusi Jums patarnauti siunčiant šventinius siuntinius Jūsų artimiesiems. Ir taip, paskubėkite — padarykite Jūsų giminėms malonią dovaną šventėms.

Reikalaukite mūsų katalogų šiuo adresu:

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 Madison Avenue, 21st Floor
(Between 51st and 52nd Streets)

New York, N. Y. 10022

Tel. (212) 758-1150, 758-1151

ATEITININKŲ STUDENTŲ SUSIRINKIMAS

Rugsėjo 14 d. pas Kazlauskus susirinko penkiolika studentų ateitininkų pirmajam šių metų veiklos Clevelando ateitininkų studentų susirinkimui. Susirinkime trumpai paminėjome ir įvertinome praeitų metų veiklą, kuri pagerėjo, lyginant su prieš dvejų metų veikla, tačiau dar vis trūko gilesnės minties mūsų susirinkimuose. Reikėjo daugiau susirinkimų su grynai inteligentiška tema. Iš kilo nemažai minčių šį užsimojimą įvykdyti.

Išrinkta nauja valdyba: pirmininkė Kristina Rociūnaitė, korespondentas - sekretorius Andrius Razgaitis, išdininkas Rimas Jasevičius, kandidatų ruošos komiteto studentų atstovas Ronaldas Vyšnionis.

Susirinkimo metu buvo svarstoma mintis perimti studentų ateitininkų sąjun-

gos (SAS), centro valdybą į Clevelandą. Atsirado užtenkamai asmenų norinčių įeiti į SAS valdybą: tai galimas dalykas, kad ateinančiame studentų ateitininkų suvažiavime į centro valdybą kandidatuos studentai ateitininkai iš Clevelando.

Kadangi susirinkimas buvo daugiau ar mažiau organizacinis, nelabai ilgai užsitęsė; nukeliavome į Clevelando Hoffbrauhaus, kur studentiška praleidome vakarą kartu pramogaudami.

Andrius Kazlauskas

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų. Įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telef. 531-6720.

Northville, Michigan 48167

Plymouth Center is currently interviewing for RN and LPN positions on all shifts. We offer a unique work experience with the mentally retarded and developmentally disabled:

- Active member of interdisciplinary team
- No shift rotation
- Salary \$18,520 for R.N.'s, starting salary to \$15,994 for L.P.N.'s with excellent fringe benefits provided by the Michigan Department of Civil Service.

PLEASE CONTACT MARY JORDAN, R.N.
AT 313-453-1500, Ext. 324

PLYMOUTH CENTER FOR HUMAN DEVELOPMENT
15480 SHELDON ROAD, NORTHVILLE, MICHIGAN 48167

An Equal Opportunity Employer

(38-40)

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$100
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$100
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$100
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$100
72 mėnesiams

8% įnešus \$100
96 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/2%)

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/2%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

32800 Center Ridge Road 779-5915

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

ESLIC

CLEVELANDO PARENGIMAI

- SPALIO 6 D. Balso 35 metų sukakties minėjimo balius Lietuvių Namuose.
- SPALIO 7 — 4:00 val. Kultūrinė popietė DMNP parapijos salėje.
- SPALIO 12, 13, 14 D. šaukiamas Lietuvių Kongresas Clevelande. Rengėjai Amerikos Lietuvių Taryba.
- SPALIO 20 — Tėvynės Garsų radijo 30 metų sukakties minėjimo vakaras Lietuvių namuose.

• SPALIO 21 D. D.M.N.P. parapijoj moterų sąjungos tradicinė vakarienė.

• SPALIO 27 D. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metinis susirinkimas Lietuvių Namuose.

• SPALIO 27-28 D. Š. A. Lietuvių Sporto Sąjungos metinis susirinkimas, Lietuvių Namuose.

• SPALIO 28 D. Vyčiai Sr. ruošia šv. Jurgio parapijos salėje pietus.

• LAPKRIČIO 3 D. — Lietuvių klubo \$1,000 kultūrinės premijos įteikimo balius Lietuvių namų salėje.

PARDUODAMAS NAMAS

Savininkas skubiai parduoda namą Richmond Hts. rajone. Dėl informacijų skambinti vakarais po 5 val. tel. 261-1794.

HOUSE FOR SALE

Euclid, brick, 3 bedrooms, 1 1/2 bath, living room, kitchen, dining area, recreation room, screened porch, private beach. \$59,500. Call: 731-4551. (38-39)

HOUSE FOR SALE

All brick, 3 bedrooms, full carpeting, fire place, and basement off East 185 St. and Lake Shore Blvd. Price: \$49,900. Call: 481-4373. After 5:00 p.m. (39-40)

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED AUTOMATIC SCREW MACHINE

OPERATORS AND SET UP MEN
For Connomatics & New Britain
Machines.

1ST & 2ND SHIFTS.
Must be able to set up work from
blue prints and close tolerance. Excel-
lent wages and fringe benefits. Apply:

HORTON COMPANY
2335 E. HIGH ST.
JACKSON, MICH. 49203

(33-41)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

or
L.P.N.'s
For 3-11 & 11-7 shift.
With supervisory experience helpful.
Direct patient care. Apply or call
ST. LUKE'S EPISCOPAL HOME
224 Highland
Highland Park, Mich. 48203
313-868-1445

(33-42)

We can offer you top dollars and excellent benefits if you can meet our qualifications, have a good work record and are willing to go to work in the following positions:

SLAUGHTER DIVISION PRODUCTION WORKERS

Min. \$5.95-\$6.95/hour (When qualified)

PROCESSING DIVISION PRODUCTION WORKERS

\$5.45/hour

ELECTRICIANS

\$5.95-\$6.95/hour

We are interviewing Monday-Friday 8 A.M.-4 P.M.
and Saturday 9 A.M.-1 P.M.

For more information, call:

806/335-1531 Ext. 308, 309 or 310

We are located at the 3rd entrance 12 miles NE of
Amarillo on Amarillo Boulevard (old Highway 66).

IOWA BEEF PROCESSORS

An Equal Opportunity Employer M/F

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

NE DOVANOS — MALDOS PRAŠAU

Pasigėrėtina yra laisvųjų lietuvių veikla. Įvairūs parengimai, suvažiavimai, pobūviai mus suartina, padeda išlaikyti lietuviybę, tradicijas.

Lietuva, Marijos žemė, ir šiandien, religinio persekiojimo dienose, išliko ištikima savom tradicijom. Viena iš tokių katalikiškosios Lietuvos tradicijų buvo eucharistinės pamaldos — 40-ties valandų atlydai dar ir šiandien Lietuvoje praktikuojami.

Šv. Jurgio parapija palai kydama šią tradiciją kas metai vieną sekmadienį skiria šv. Sakramento adoravimui.

Šių metų spalio mėn. 7 dieną, sakmadienį, adoracija prasidės 9 val. ryto mišiomis ir baigsis 5 val. vak. pamaldomis.

Visus parapijiečius ir prijauniančius nuoširdžiai kviečiu tą dieną bet kuriuo laiku aplankyti šv. Jurgio bažnyčią ir jungtis maldos dekojant Dievui už laisvės kovos ryžtą, už draugus, už dovanas patirtas gyvenime, prašant ištvermės kasdienybės rūpesčiuose.

Prelatas Jonas Balkūnas bus šios šventės pamokslininku ryto, sumos ir vakarinių pamaldų metu 5 val. p. p.

Laukiu Jūsų visų.

Kun. B. Ivanauskas
šv. Jurgio parapijos klebonas

• **ALT suvažiavimo proga** spalio 12 d. vakare nuo 7 iki 10 val. vak. įvyks ALT tarybos narių, skyrių, organizacijų atstovų ir svečių priėmimas Lietuvių Namuose.

Dėl bilietų į Lietuvių kongreso balių skambinti K. Karaliui (216) 229-2419 ar O. Jokūbaitienei (216) 481-7161. Baliaus programą atliks Čiurlionio ansamblis, vadovaujamas komp. A. Mikulskio.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad š. m. rugsėjo mėn. 24 d. Eugenijaus Igno namuose, Clevelande, įvyko gaisras. Nelaimėje amžinai užmigo duktė **RENEE**, 14 m. ir teta **ONA IGNATAVIČIŪTĖ-MIČIULIENĖ**, 75 metų.

Rugsėjo mėn. 26 d. ligoninėje mirė **MONIKA IGNATAVIČIENĖ-IGNIENĖ** — mūsų motina ir močiutė, 77 m.

Palaidoti Visų Sielų kapinėse, Clevelande,

Nuliūdę sūnūs —

Eugenijus ir Vytautas,
jų šeimos ir anūkai

Tėvynės Garsų radijo trisdešimties metų sukaktuvių vakare aktorė Laima Rastenytė-Lapinskienė rečituos lietuvių poetų kūrybos pynę "Mano tautos istorija". Laima po teatrinių studijų, kurios apėmė dramą, dainavimą ir modernųjį šoki, yra vaidinusi Off-Broadway pastatymuose bei vaidinusi filme Frank Perry's "Last Summer".

Paskutinius dvejus metus iš eilės buvo nominuota "Joseph Jefferson Citation" Chicagoje, pereitais metais už sukurtą Susan rolę "In the Boom Boom Room" veikale ir šiais metais už Jenny rolę "The Rise and Fall of the City Mahagony".

Lietuviškoje scenoje Laima yra atlikusi roles: "Eglė, žalčių karalienė", D. Lapinsko "Il Vigilante del Mare", A. Kairio "Palikime", ištraukose iš Marcinkevičiaus "Mindaugo", Vaičiūnaičio "Banguolėje" ir kt. Taip pat yra išleidusi vaikams plokšteles "Sek pasaką".

Tėvynės Garsų radijo sukaktuvinis vakaras įvyksta spalio 20 Clevelando lietuvių namų salėje.

• **Lietuvių kongreso pamaldose** organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Pamaldos įvyks sekmadienį, spalio 14 d. 12 val. šv. Jono katedroje, East 9-a gt. ir Superior Ave. Mišias atnašaus vyskupas Brizgys, asistuojamas kun. A. Goldikovskio. Pamokslą pasakys vyskupas Antanas Deksnys. Tautines Mišias už kenčiančią Lietuvą giedos LTM Čiurlionio Ansamblis vadovaujamas kompozitoriaus Alfonso Mikulskio. Visi lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

• **Skaudi tragedija** palietė praeitą savaitę Ignų šeimą. Eugenijui Ignui būnant Kanadoje, rugsėjo 25 d. naktį kilo gaisras jo na-

muose Clevelande Hts. ir sudegė Eugenijaus Igno teta Ona Mačiulienė ir jo 14 metų amžiaus duktė Renė. Jo motina Monika Ignatavičienė išsoko pro langą iš antro aukšto, labai apdegė ir po dviejų dienų šmonės neatgavusi mirė ligoninėje. Sūnus Eugenijus 17 metų amžiaus, pajutęs dūmus išsoko pro langą ir nubėgęs pas kaimynus iškviėte ugniegesius.

Rugsėjo 29 d. Ona Mačiulienė, Monika Ignatavičienė ir Renė Ignatavičiūtė buvo palaidotos Visų Sielų kapinėse. Laidotuvėmis rūpinosi Jokubauskų koplyčia. Iš Connecticut buvo atvykęs į laidotuves dail. Vytautas Ignas su žmona. Dirva reikią užuojautą Eugenijui ir Vytautui Ignams, bei jų šeimoms ir artimiesiems.

• **Aldona Valiukienė**, mirė š. m. rugsėjo 21 dieną. Buvo gimusi prieš 58 metus Lietuvoje, Utenos aps. Iš Lietuvos pasitraukė į Vokietiją antrą kartą komunistams okupuojant mūsų kraštą. Į Ameriką atvyko 1950 m. ir gyveno Clevelande. Ji priklausė Amerikos Lietuvių Tautinei Sąjungai Clevelando skyriui. Palaidota Visų Sielų kapinėse. Nuliūdime paliko vyrą Kazį,

LIETUVIŲ NAMUOSE — GINTARO VALGYKLOJE

877 EAST 185 STREET

VĖŽIŲ VAKARIENĖ

trečiadienį, spalio 10 d.

\$12.00 asmeniui.

Rezervacijas reikia užsakyti iš anksto.

Ši sekmadienį

nuo 11:00 v. ryto iki 3:30 v. p. p.

bus duodami sekmadieniniai lietuviškų patiekalų pietūs:

Kopūstų sriuba
Silkės
Zrazai
Cepelinai
Karbonadai
Balandėliai
Virtiniai
Viščiukas
ir visi priedai.

(Su šiuo kuponu sekmadieniais, rugsėjo ir spalio mėn. vienam asmeniui nuolaida 50 c.).

Juozas ir Kazimiera Snieckai, artimųjų ir draugų tarpe atšventė 50 m. vedybinę sukaktį. Minėjimo pokylį suruošė jų vaikai: duktė Ramutė Aidienė, sūnus Vytautas ir Gintas.

V. Bacevičiaus nuotr.

sūnų Arvydą ir brolių V. Graužinį.

ATVYKSTA DAINAVOS ANSAMBLIS

• **Balfo bankete-minėjime** spalio 6 d. pirmą kartą Clevelande girdėsime sol. Oną Pliuskonienę, kuri pasak muz. A. Šimkų turi išskirtinai malonų mezzo-sopraną. Visi maloniai laukiami atsilankant į banketą Lietuvių Namuose.

LB Clevelando Apyl. Valdyba rugsėjo 25 d. 7:30 v. v. DMNP parapijos mažojoje salėje sušaukė spaudos konferenciją painformuoti apie Dainavos Ansamblio viešnagę Clevelande su pastatymu Emilija Platerytė. Konferencijai vadovavo Apyl. pirm. J. Malskis.

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

• **Jaunimo konkursui,**
Vlado Venckaus vardo premijai, gautas slapyvardžiu "Kolís Pepseliūnas" pasirašytas rašinys: Kuo išeivijos jaunuolis gali būti Lietuvai naudingas?

• **Vytautui Abraičiui,**
buv. ALT S-gos pirmininkui, dabar gyvenančiam Floridoje, buvo padaryta abiejų akių operacija. Lin kime greitai pasveikti ir vėl įsijungti į Sąjungos veiklą.

• **Tautinės Minties Keliu,**
gerai dokumentuotas veikalas apie tautininkų veiklą Lietuvoje iš išeivijoje, kurį išleido ALT S-ga, galima tiesiog užsisakyti pas sąjungos pirmininką A. Mažeiką, 13055 Mindanao Way #3, Marina del Rey, Calif. 90291. Knygos kaina \$12.50.

• **Korp! Neo-Lithuania**
New Yorko vieneto valdyba praneša, kad š. m. spalio mėn. 6 dieną, 6 val. vakare

Kultūros židinyje šaukiama metinė sueiga. Visi kviečiami dalyvauti.

• **A. Petruškevičienė,** Dirvos skaitytoja Australijoje, per E. Reisonienę atsiuntė Dirvai 10 dol. auką, savo vyro a. a. Vytauto Petruškevičiaus 10 metų mirimo sukakties atminimui.

• **Korp! Neo-Lithuania** suvažiavimo aprašyme (Dirva, Nr. 36), vardinant sveikinimus, buvo praleistas ALT S-gos valdybos sveikinimas.

• **Lietuvos atstovas dr. S. A. Bačkis** ir ponis ši šeštadienį, spalio 6 d., pakviesiti į Apaštolišką delegaciją, drauge su kitų diplomatinių misijų šefais, dalyvauti šv. Tėvo priėmime.

• **Henrikas Šalkauskas,** dailininkas-grafikas, rugsėjo 2 mirė Australijoje. Vėlionis buvo gimęs 1925 m. gegužės 6 d. Kaune.

• **Lietuvių R. K. Kunigų** Vienybės Vyr. Valdyba ruošia sekmadienį ir švenčių dienų mišiolą. Jis labai reikalingas lietuvių parapijoms. Lietuviai prašomi paaukoti bent po vieną mišiolą savo gimtosioms parapijoms. Jo kaina — auka 100 dol. Aukos siųsti: Lithuanian R. C. Priest's League of America, Inc. c/o Rev. Viktoras Dabušis 147 Montgomery Pl., Paterson, N. J. 07501. Aukos nurašomos nuo Federalinių mokesčių Nr. 78:262).

LEIDZIAMA KRAŽIŲ MONOGRAFIJA

Norėdami pagerbti Kražių gimnaziją ir pačią Kražių praeitį, buvę šios gimnazijos auklėtiniai, susitelkę į Kražiškių sambūrį, būdami laisvuose vakaruose, rengiasi išleisti Kražių monografiją. Tai bus padėkos ženklas visiems kražiškiams kovotojams, kurie savo darbu ir aukomis kėlė ne tik Kražių apylinkės, bet ir visos žemaitijos kultūrinį lygį ir tautinį susipratimą, nesigailėdami net savo gyvybės.

Redakcinę komisiją sudaro mokytojai Pranas Razminas, Apolinaras Bagdonas ir Jonas Žadeikis. Prašome visus geros valios lietuvius šį kilnų užmojį viso-

Alfonso Dargio kūrinys "Atostogaujant", kuris bus išstatytas parodoje Toronte.

TORONTO

DARGIO KŪRINIŲ PARODA

Spalio mėnesio 20 ir 21 dienomis Toronto lietuvių Prisiikėlimo parapijos parodų salėje vyks dailininko Alfonso Dargio tapybos ir grafikos darbų paroda.

Kartu su Alfonso Dargio parodos atidarymu bus Jurgio Jankaus naujausio romano Anapus Rytųaus suktiktuvės.

Abu kultūrinius įvykius rengia Prisiikėlimo parapijos K. M. Draugija.

keriopai paremti. Visą medžiagą prašome siųsti monografijos redaktoriui Pranui Razminui, 6432 So. Talman Ave., Chicago, Illinois 60629. Pinigines aukas siųsti šiuo adresu: Jonas Žadeikis, 6522 So. Rockwell Ave., Chicago, Ill. 60629.

PAIESKOJIMAS

Petras Kičas, gyvenęs Maripampolėje, vėliau gyveno Muencheno stovykloje, Vokietijoje. Yra žinių, kad yra išvykęs į Australiją. Kas apie jį žinotų, prašau pranešti Juozui Mekešai, 1498 East 337 Street, Eastlake, Ohio 44094. (37-39)

ALOYZAI MIKALONIENEI

mirus, dukrai ALDONAI, anūkams DALEI

ir VYTAUTUI ir žentui ANTANUI KAVA-

LIŪNAMS, giminėms ir artimiesiems reiškia

giliai užuojautą

Clevelando Skautija

A. A.

Pedagogai

MARIJAI KASAKAITYTEI

mirus, jos seseriai ONAI NAKIENEI, broliui JURGIUI KASAKAIČIUI ir kitiems giminėms nuoširdžią užuojautą reiškiamo

Korp! Neo-Lithuania
Chicagos skyrius

A. A.

MARIJAI JUODĖNIENEI

mirus, jos sūnų dr. ED. JUODĖNĄ ir šeimą giliai užjaučiame

Ohio Lietuvių Gydytojų
Draugija

Mylimai motinai

A. † A.

MARIJAI JUODĖNIENEI

Lietuvoje mirus, jos sūnui dr. EDMUNDUI ir BIRUTEI JUODĖNAMS ir jų šeimai reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Juozė ir Jonas Daugėlai
Monika ir Vytautas Gincai
Eleonora ir Vytautas Mazoliauskai
Elena ir Povilas Mikšiai
Lina ir Stasys Slabokai

Florida

A. A.

MARIJAI JUODĖNIENEI

mirus, jos sūnų dr. ED. JUODĖNĄ ir šeimą

giliai užjaučiame

Roma ir Danielius
Degėšiai

FOUNDRY MOLDERS

We are a growing gray iron foundry with openings for experienced jolt-squeeze molders, capable of producing high volume quality sand molds. We offer excellent compensation with incentive and fringe benefits. Qualified applicants should apply at:

THE TRI-STATE FOUNDRY CO.

4785 Morse St.
Cincinnati, Ohio 45226
513-321-3628

Equal Opportunity Employer (37-40)

WANTED JOURNEYMEN
OR 1ST CLASS SKILLED
ENGINE LATHE OPERATORS
and
HORIZONTAL BORING MILL
OPERATORS

Be able to set up work from blue prints & close tolerance. 58 hours per week. Day shift. Good salary & fringes.

DANROY BORING CO.
12720 Capital Ave.
Oak Park, Mich. 48237 (35-41)

PRODUCTION WORKER

Full time position for new production line. Must be willing to work, have good work record and aptitude for working with machinery. Call 216-431-2779 for appointment. (38-41)

WANTED JOURNEYMEN
AUTOMATIC SCREW MACHINE
OPERATORS AND SET UP MEN

and
TURRET LATHE
OPERATORS AND SET UP MEN
Must be able to set up work from blue prints and close tolerance. To work in mild climate & no snow. Good starting salary and benefits. Apply call or write to:
SMALL PARTS INDUSTRIES
4401 N. E. Union Ave.
Portland, Oregon 97211
503-287-1181 (33-39)

DIE CASTING
EXPERIENCED HELP WANTED
DIE CASTERS
MAINTENANCE PERSONS
AND
ENGINEERS

Salary open for qualified candidates. Complete benefit package. Apply call or write

NEBRASKA ALUMINUM
CASTING INC.

P. O. BOX 2062
HASTINGS, NEB. 68901
402-462-5139 (39-40)

WANTED AT ONCE
AUTOMATIC SCREW
MACHINE

OPERATOR AND SET UP MAN

Experience, on Brown & Sharp. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. New Mfg. facility. Sportsman's Paradise, close to mtn. resorts, fishing, hunting, skiing, boating and clean fresh air. Good starting salary and fringe benefits. Apply call or write to: JEFF TALLEY

NORTH AMERICAN CORP.
310 WEST 700 SOUTH
PROVO, UTAH 84601
801-375-8074 (36-39)